

Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych dla gminy Długosiodło

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Długosiodło w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Długosiodło w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	20
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Długosiodło	25
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	25
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	27
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Długosiodło	49
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	49
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	51
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	52
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	55

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	56
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	57
Spis tabel	58
Spis wykresów	59

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI – wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy Długosiodło w powiecie wyszkowskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Długosiodło oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Długosiodło zamieszkiwało na koniec 2023 roku 7 414 osób, z czego 3 691 stanowiły kobiety, a 3 723 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 1 463 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 4 419 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 1 532 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynikało, że dochody per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych pozostawała poniżej wskaźników dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy zarejestrowanych było 17 organizacji pozarządowych, a także 3 Koła Gospodyń Wiejskich.

Wśród placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, centrum informacji, kultury i sportu, placówki służby zdrowia.

W gminie Długosiodło zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W ramach projektów gmina oferowała również usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, takie jak opieka wytchnieniowa oraz asystentura osobista.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Długosiodło wskazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystało 131 osób. W tym samym okresie świadczenia pieniężne otrzymały 103 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Długosiodło w 2023 roku znajdowały się: ubóstwo (114 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (86 rodzin), niepełnosprawność (81 rodzin), bezrobocie (39 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (35 rodzin) oraz potrzeba ochrony macierzyństwa (28 rodzin).

W 2023 roku w gminie Długosiodło przeprowadzono 137 wywiadów środowiskowych, które objęły 137 rodzin, liczących łącznie 436 osób. Praca socjalna została skierowana do 331 rodzin, w których znajdowało się łącznie 746 osób. W tym samym roku zawarto 18 kontraktów socjalnych, obejmujących łącznie 18 osób.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 roku wynosiła 1 532, co stanowiło 20,66% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 27 rodzin spośród osób starszych, z czego 20 z nich stanowiły rodziny jednoosobowe. łącznie wsparciem objęto 37 członków tych rodzin, co stanowiło 0,5% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Długosiodło usługi opiekuńcze świadczone dla 26 osób, na łączną kwotę 126 992 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych prowadzony przez podmiot prywatny z 23 miejscami.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby starsze (50% beneficjenci usług społecznych 26% niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (36% respondentów) niż są niewystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (35% pytanych uznaje je za niewystarczające, a 19% ankietowanych za wystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Długosiodło jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Długosiodło z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- teleopieka.

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według Narodowego Spisu Powszechnego w gminie Długosiodło zamieszkiwało 1 196 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny stanowiła powód, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 81 rodzin zamieszkujących gminę Długosiodło. Rodziny te obejmowały łącznie 151 osób.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (36% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców zdanie o uzyskaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Długosiodło jest podzielone. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (32% badanych) niż jest łatwe (19% pytanych). Natomiast opinie beneficjentów są jednakowe (po 22% respondentów uznaje dostęp do nich za trudne oraz za łatwe).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- teleopieki
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- rodzinnych domów pomocy
- mieszkań treningowych i wspomaganych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W 2023 roku bezdomność stanowiła przyczynę udzielenia pomocy społecznej 3 rodzinom, obejmującym łącznie 3 osoby, co stanowiło 0,04% populacji gminy.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (36% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom w kryzysie bezdomności są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (22% respondentów). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (26% pytanych uznaje je za niewystarczające, a 13% ankietowanych za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców opinia o uzyskaniu usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Długosiodło jest podzielona. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (35% pytanych) niż jest łatwe (9% badanych). Natomiast opinie beneficjentów usług społecznych są odwrotne (26% ankietowanych uważa, że jest trudne, a 29% pytanych, że jest łatwe).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową
- schronisk dla osób bezdomnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- praca socjalna
- mieszkania treningowe i wspomagane.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Długosiodło wskazywała, że w 2023 roku 86 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 9 rodzin, w których funkcjonowały łącznie 22 osoby. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 245 331 złotych. W 2023 roku przyznano zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 1 164 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (po 33% beneficjenci usług społecznych oraz niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Długosiodło są niewystarczające (28% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Długosiodło jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 55% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Długosiodło w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w gminie Długosiodło, zamieszkiwało 1 463 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,73% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 31,96% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 452 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 41 i stanowiły 37,61% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 35 i stanowiły 32,11% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 22 i stanowiły 20,18% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 6,42% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 2 i stanowiły 1,83% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi była 1 i stanowiła 0,92% wszystkich rodzin, a rodzin z 7 i więcej dzieci była 1 i stanowiła 0,92% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 26 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 76 osób.

W 2023 roku w gminie Długosiodło świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 102 dzieci, co stanowiło koszt 58 377 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 16 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 102 589 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 4 490 552 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 42 rodzinom, w których było 122 osoby.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło źle wspiera rodziny z dziećmi (32% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystających z nich).

Opinia badanych na temat czy usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Długosiodło są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych uważają jednakowo (po 25% ankietowanych są wystarczające i niewystarczające. Natomiast opinia mieszkańców niekorzystający ze wsparcia w postaci usług jest podzielona (29% badanych uważa je za wystarczające, a 26% ankietowanych za niewystarczające).

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Długosiodło jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- pracy socjalnej
- wsparcia asystenta rodziny
- wspierania rodzin w formie pieczy zastępczej
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- praca socjalna
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Długosiodło w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Połowa przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji a wszyscy badani rozumieją jej definicję.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Długosiodło to: brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury, brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji w gminie Długosiodło słyszała o idei tworzenia centrum usług społecznych a wszyscy badani pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY DŁUGOSIODŁO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Długosiodło wyniosła 7 414 osób. Przyrost naturalny w gminie jest ujemny i kształtuje się na poziomie -32 osób. W 2023 roku saldo migracyjne jest ujemne i wynosi - 3 osoby. W strukturze demograficznej przeważali mężczyźni, którzy stanowili 50,22% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Długosiodło w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	7 414	12 240	11 658
Gęstość zaludnienia	44,2	81,01	234,9
Przyrost naturalny	-32	-32	-30
Saldo migracji	-3	18	31
Kobiety na 100 mężczyzn	99	100	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 463, 19,73%	2 558, 21,01%	2 341, 19,79%
w tym K	703	1 229	1 139
w tym M	760	1 329	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	4 419, 59,60%	7 116, 58,26%	6 753, 58,08%
w tym K	1 989	3 267	3 589
w tym M	2 430	3 848	3 164
Liczba i % osób 65+	1 532, 20,66%	2 565, 20,73%	2 564, 22,13%
w tym K	999	1 678	1 672
w tym M	533	886	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 35 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 68 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 105 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 26,80%,
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 20,66%, w tym dla kobiet 13,47%, a dla mężczyzn 7,19%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Długosiodło w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	5 650,86 zł	6 409,93 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	1 810,15 zł	2 430,69 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	84	92,67	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Długosiodło w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynikało, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych pozostawała poniżej wskaźników dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Długosiodło w 2023 r

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	17	33	38
NGO/ 1000 mieszk.	2,29	2,51	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	53,66%	58,85 %	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	71,94%	74,29%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Długosiodło w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i województwie. W zakresie aktywności

obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych i samorządowych była niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Długosiodło funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej, tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Długosiodło

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Adama Mickiewicza 15, 07-210 Długosiodło	Urząd gminy	6	6 281 216 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Na terenie gminy funkcjonowała także inna placówka wsparcia i był to dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych prowadzony przez podmiot prywatny z 23 miejscami.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Długosiodło

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	17
Koła Gospodyń Wiejskich	3
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Długosiodło funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 17, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Wśród nich działały także 3 Koła Gospodyń Wiejskich, angażujące się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Długosiodło

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	0
Kultura	1
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	5

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Rozwój lokalny	5
Ekologia	0
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	1
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	12

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-dlugosiodlo-143502?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Długosiodło w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 12 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynikało, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze bezpieczeństwa.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Długosiodło

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Długosiodle	ul. Królowej Jadwigi 36, 07-210 Długosiodło	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Centrum Informacji, Kultury, Sportu i Rekreacji w Długosiodle	ul. Królowej Jadwigi 36, 07-210 Długosiodło	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Długosiodło	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu gminy Długosiodło. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://dlugosiodlo.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Długosiodło. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizują różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, centrum informacji, kultury i sportu, placówki służby zdrowia.

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://dlugosiodlo.pl/instytucje-z-terenu-gminy.html> (Dostęp 18.12.2024 r.)

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Długosiodło w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	225	284	265
- świadczenia pieniężne	103	126	154
- świadczenia niepieniężne	131	172	131
Liczba rodzin	162	200	260
Liczba osób w rodzinach	363	449	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Długosiodło (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	44,44%	49,99%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	40,89%	35,46%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	14,67%	14,55%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	47,56%	47,62%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	52,44%	52,38%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Długosiodło (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Długosiodło pokazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystało 131 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymały 103 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Długosiodło w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	114	239	70,37%	3,22%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	3	3	1,85%	0,04%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	148	17,28%	2%
- w tym wielodzietność	21	117	12,96%	1,58%
Bezrobocie	39	78	24,07%	1,05%
Niepełnosprawność	81	151	50%	2,04%
Długotrwała lub ciężka choroba	86	140	53,09%	1,89%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	35	113	21,60%	1,52%
- w tym rodziny niepełne	21	58	12,96%	0,78%
- w tym rodziny wielodzietne	7	35	4,32%	0,47%
Przemoc domowa	2	5	1,23%	0,07%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	9	22	5,56%	0,30
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	1,23%	0,03%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	1	0,62%	0,01%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Długosiodło w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 114 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 86 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 81 rodzin
- bezrobocie dotknęło 39 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 35 rodzin, w tym 21 rodzin niepełnych oraz 7 rodzin wielodzietnych

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 28 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 21
- alkoholizm wystąpił u 9 rodzin
- bezdomność dotknęła 3 rodziny
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 2 rodzin
- w związku z przemocą domową, wsparcie otrzymały 2 rodziny
- zdarzenie losowe dotknęło 1 rodzinę
- sieroctwo, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 50 osobom na łączną kwotę 278 779 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 45 osób na sumę 262 919 zł.
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 5 osobom na kwotę 15 860 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 16 osobom na łączną kwotę 18 455 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 14 zasiłków o wartości 16 172 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 1 zasiłek na łączną kwotę 1 164 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczeń na sumę 600 zł.

W 2023 roku gmina Długosiodło udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 76 osobom na łączną kwotę 38 933 zł.

Gmina dysponowała w 2023 roku środkami finansowymi na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 7 269 895 zł, w tym w budżecie OPS 6 281 216 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Długosiodło nie dysponowała mieszkaniami komunalnymi, w tym mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 2 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 6, a gmina poniosła koszty w wysokości 156 884 zł za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Długosiodło przeprowadzono 137 wywiadów środowiskowych, które objęły 137 rodzin, liczących łącznie 436 osób. Praca socjalna została skierowana do 331 rodzin, w których znajdowało się łącznie 746 osób. W tym samym roku zawarto 18 kontraktów socjalnych, które objęły łącznie 18 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 roku wynosiła 1 532, co stanowiło 20,66% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 27 rodzin spośród osób starszych, z czego 20 z nich stanowiły rodziny jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 37 członków tych rodzin, co stanowiło 0,5% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Długosiodło usługi opiekuńcze świadczone dla 26 osób na łączną kwotę 126 992 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych prowadzony przez podmiot prywatny z 23 miejscami.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Długosiodło zamieszkiwało 1 196 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny stanowiła powód, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 81 rodzin zamieszkujących gminę Długosiodło. Rodziny te obejmowały łącznie 151 osób.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W 2023 roku bezdomność stanowiła przyczynę udzielenia pomocy społecznej 3 rodzinom, obejmującym 3 osoby, co stanowiło 0,04% populacji. Gmina udzieliła 2 świadczeń schronienia na łączną kwotę 22 972 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Długosiodło wskazywała, że w 2023 roku 86 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 9 rodzin, w których funkcjonowały 22 osoby. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 245 331 złotych. W 2023 roku przyznano 1 zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 1 164 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku w gminie Długosiodło zamieszkiwało 1 463 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,73% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 31,96% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 452 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 41 i stanowiły 37,61% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 35 i stanowiły 32,11% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 22 i stanowiły 20,18% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 6,42% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 2 i stanowiły 1,83% wszystkich rodzin, rodzin z 6 dziećmi była 1 i stanowiła 0,92% wszystkich rodzin, a rodzin z 7 i więcej dzieci

była 1 i stanowiła 0,92% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 26 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 76 osób.

W 2023 roku w gminie Długosiodło świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 102 dzieci, co stanowiło koszt 58 377 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 16 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 102 589 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 4 490 552 zł.

W 2023 roku poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) udzielono 42 rodzinom, w których były 122 osoby.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY DŁUGOSIODŁO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Długosiodło wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

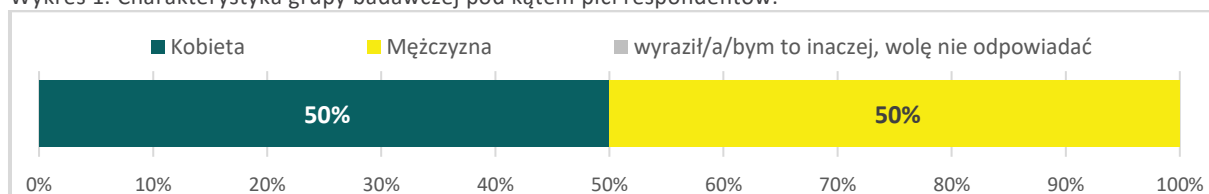
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płeć, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

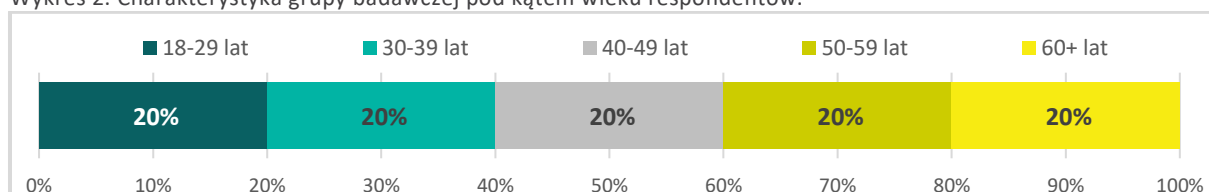
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu w przypadku płci respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy badanych (po 50 % kobiety i mężczyźni).

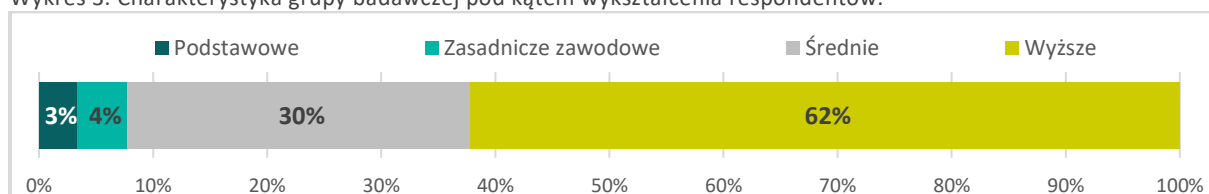
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

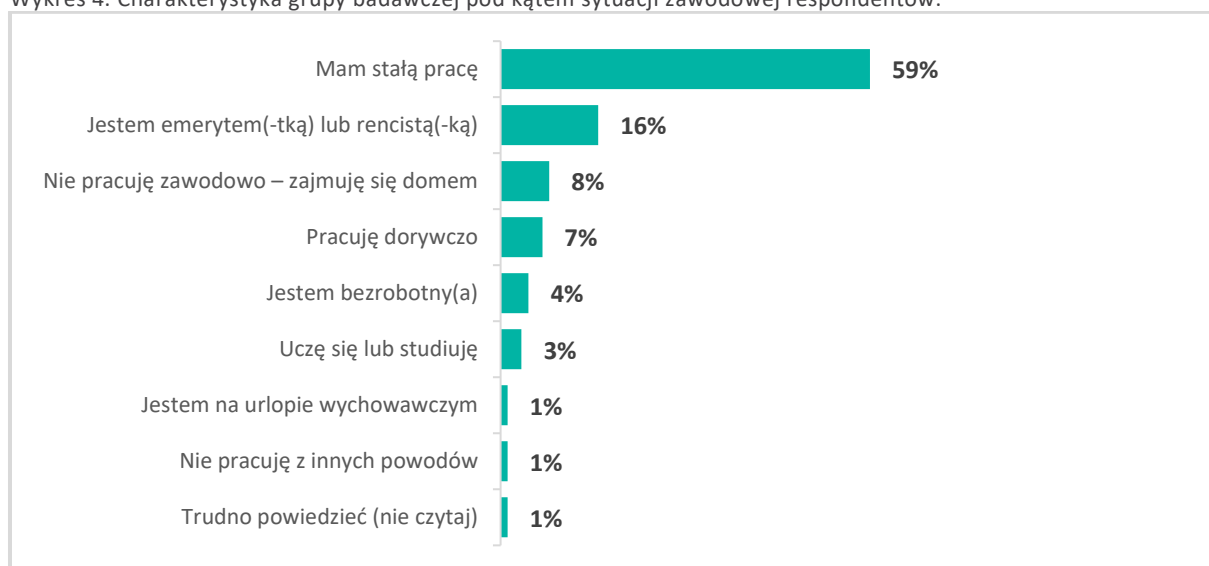
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (62% badanych) i średnim (30% badanych).

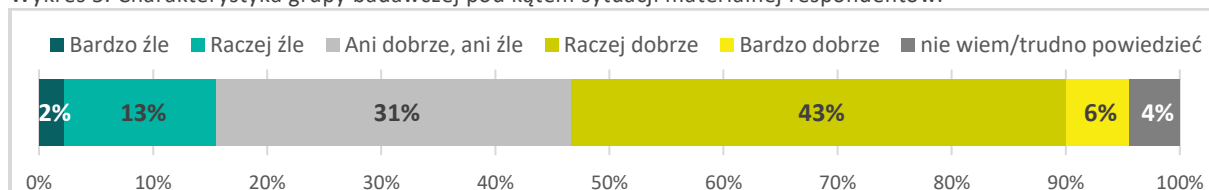
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (59% badanych).

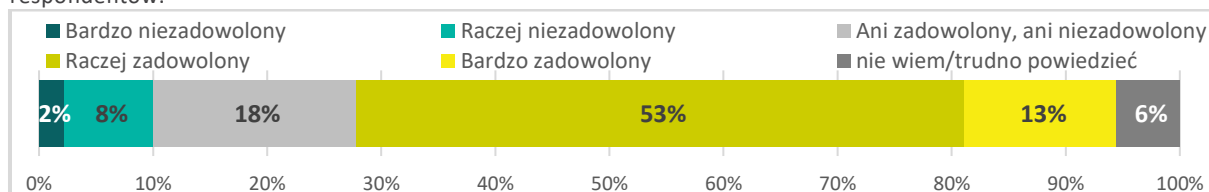
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (43% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (31% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

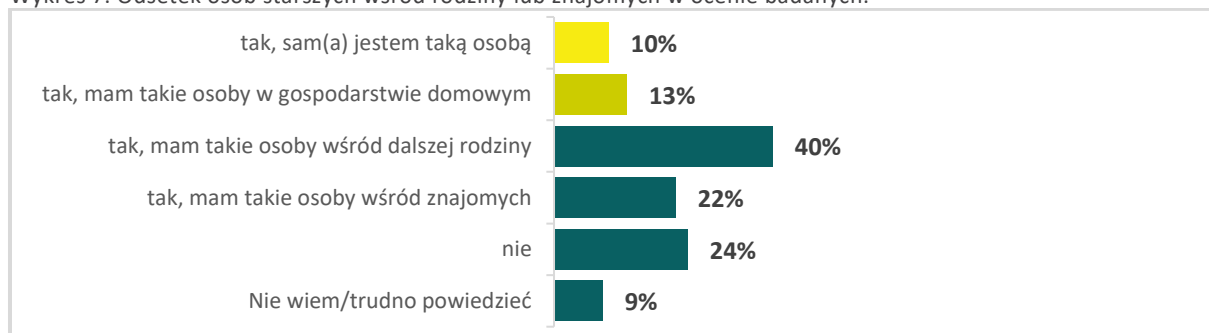
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (53% badanych) oraz bardzo zadowoleni (13% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Długosiodło.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

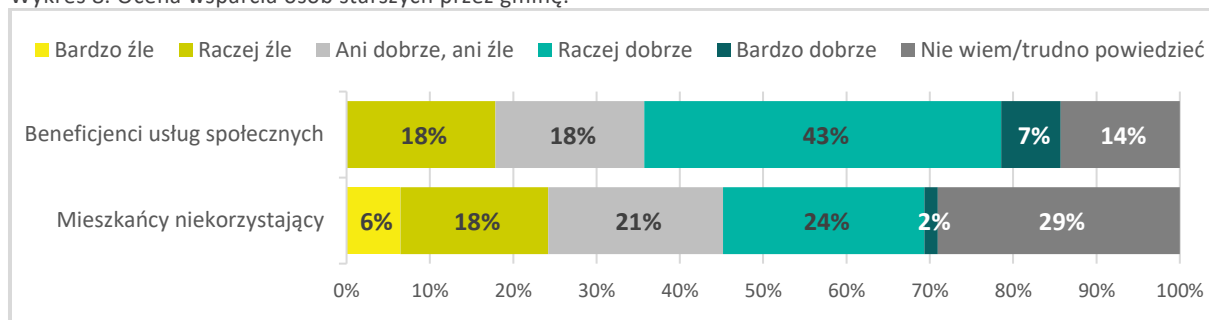
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Długosiodło 10% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 13% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 40% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 22% wśród znajomych.

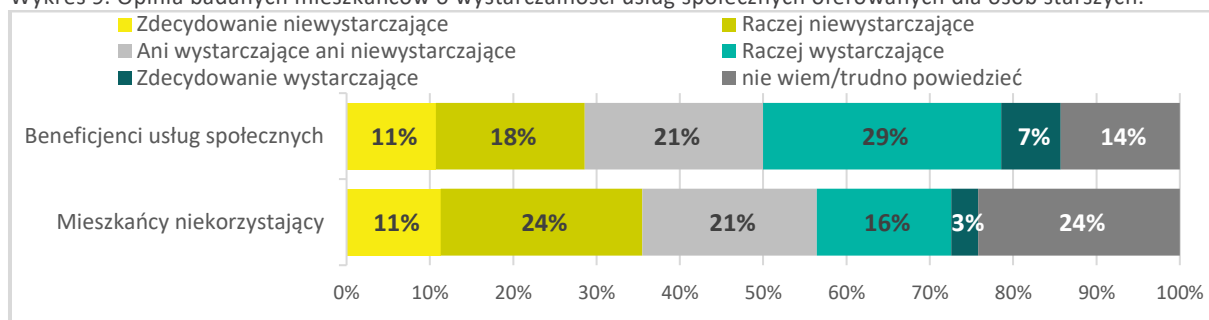
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby starsze (50% beneficjenci usług społecznych 26% niekorzystający z nich).

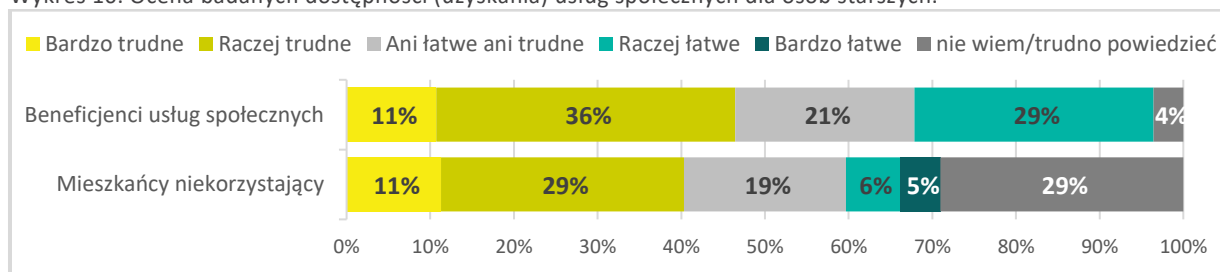
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (36% respondentów) niż są niewystarczające (29% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (35% pytanym uznaje je za niewystarczające, a 19% ankietowanych za wystarczające).

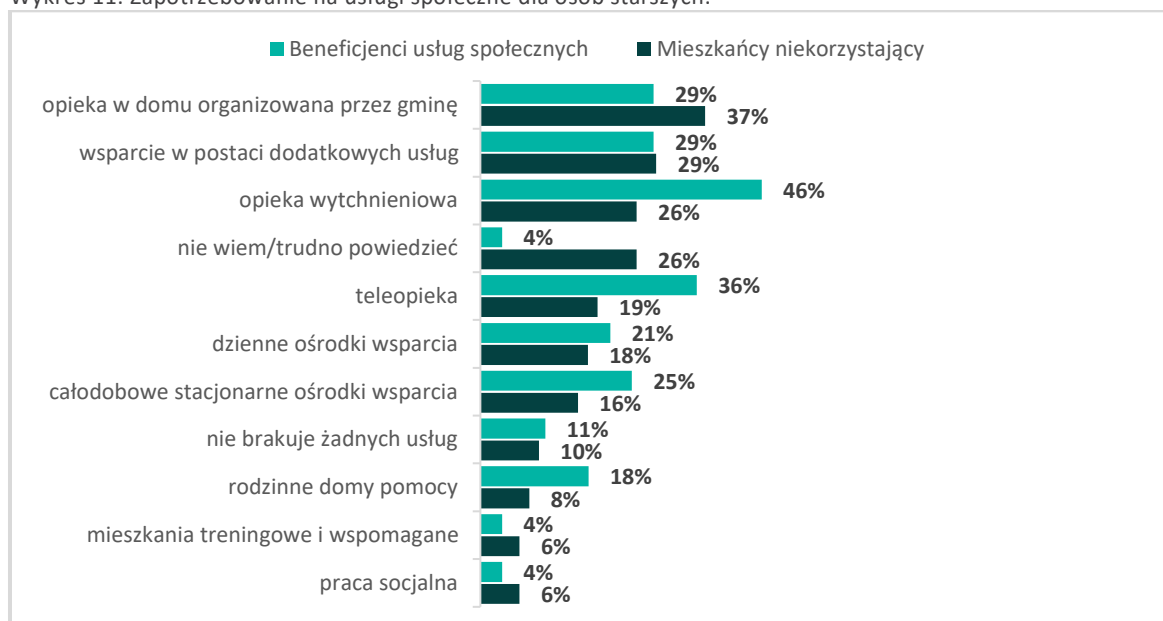
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Długosiodło jest trudne (47% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

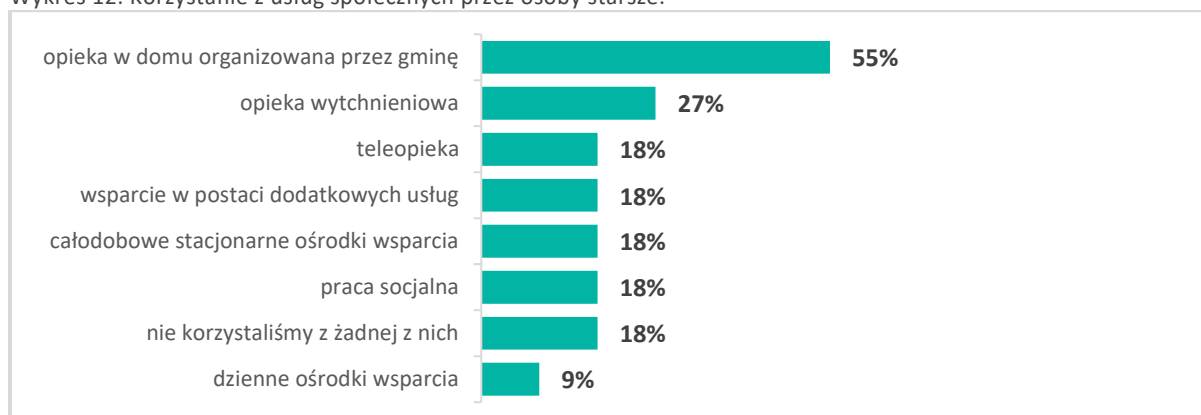

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- teleopieka.

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

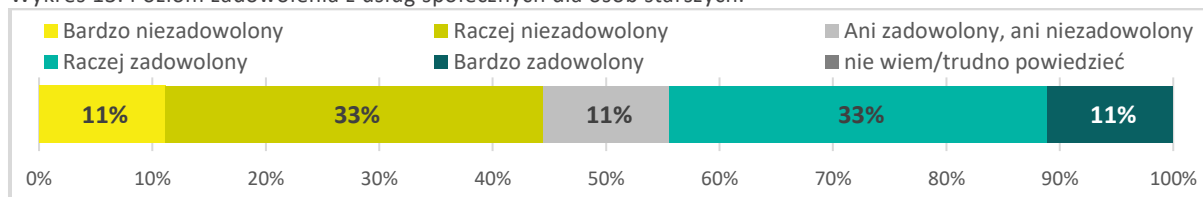

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Długosiodło z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

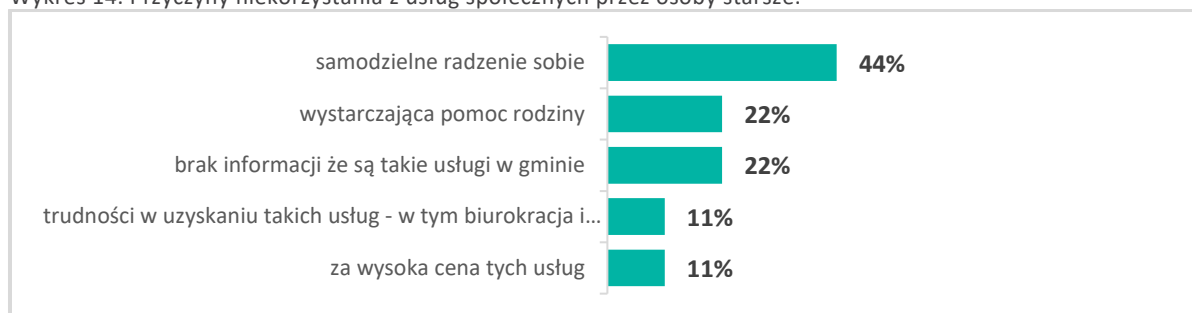
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia mieszkańców korzystających z usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Długosiodło na temat zadowolenia z tych usług jest podzielona (po 44% zadowolonych oraz niezadowolonych).

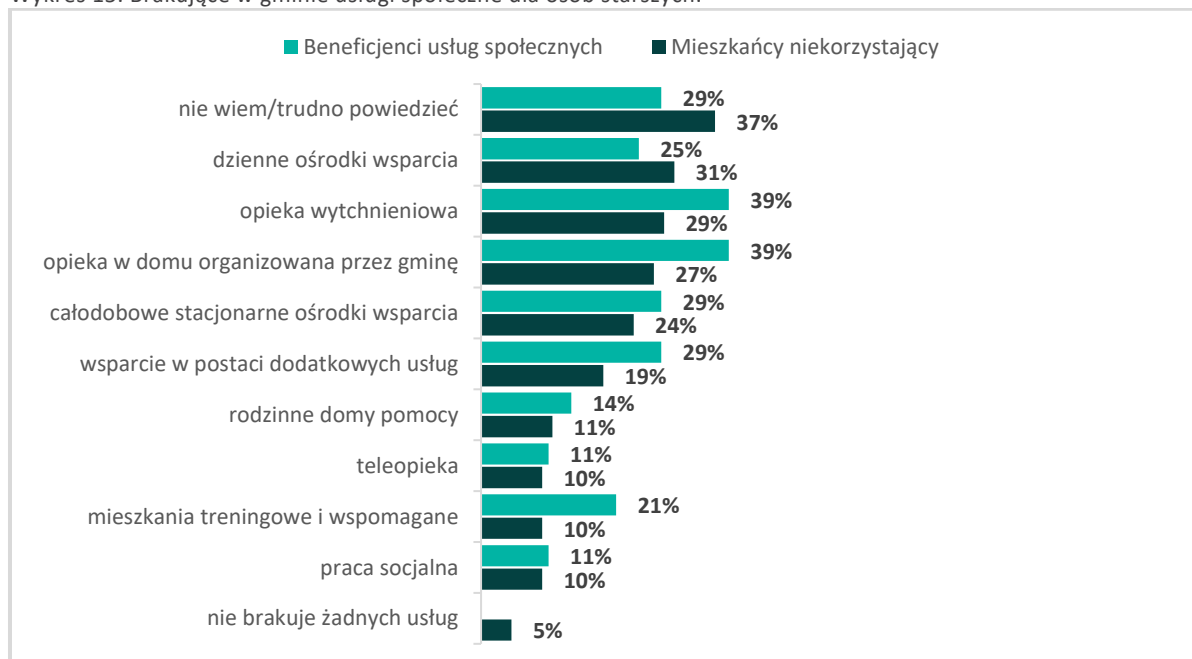
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (44% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny oraz brak jest informacji o takich usługach w gminie (po 22% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

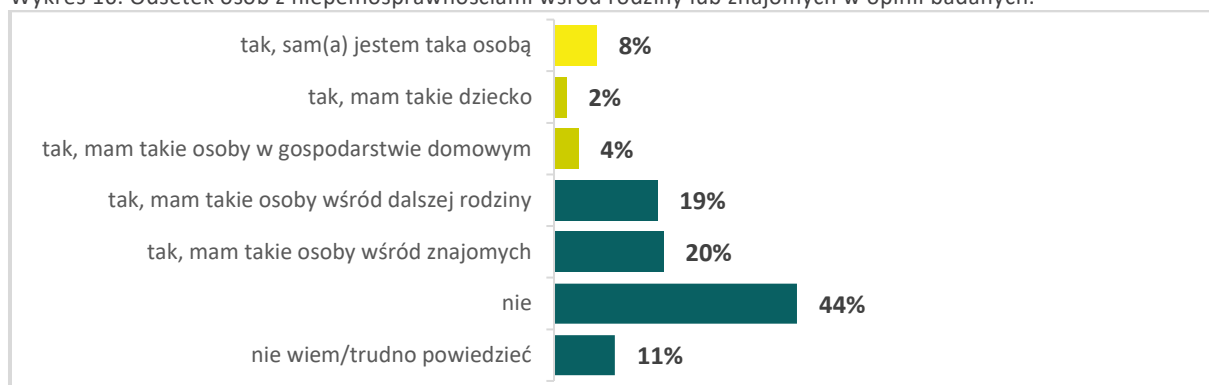
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

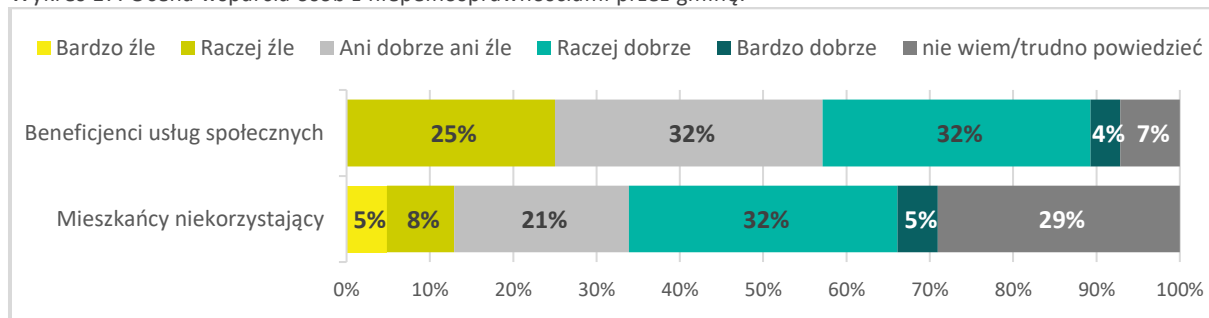
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Długosiodło 8% spośród nich stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 2% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 4% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 20% badanych ma takie osoby wśród znajomych a 19% wśród dalszej rodziny.

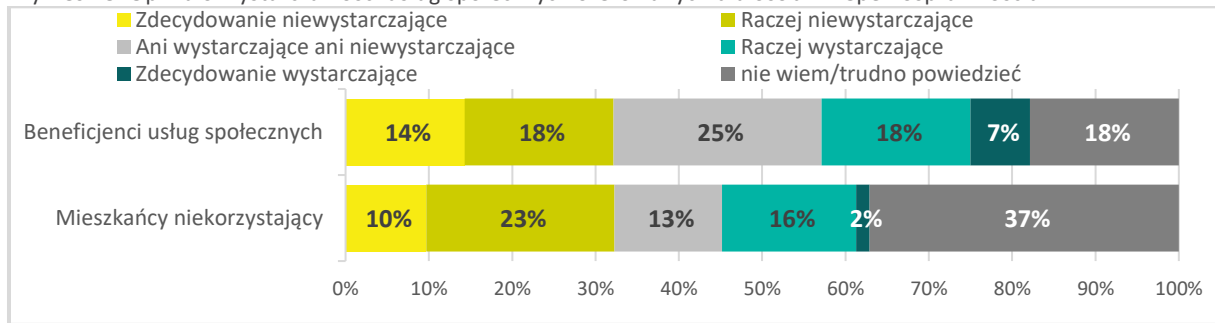
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (36% beneficjenci usług społecznych, 37% niekorzystający z nich).

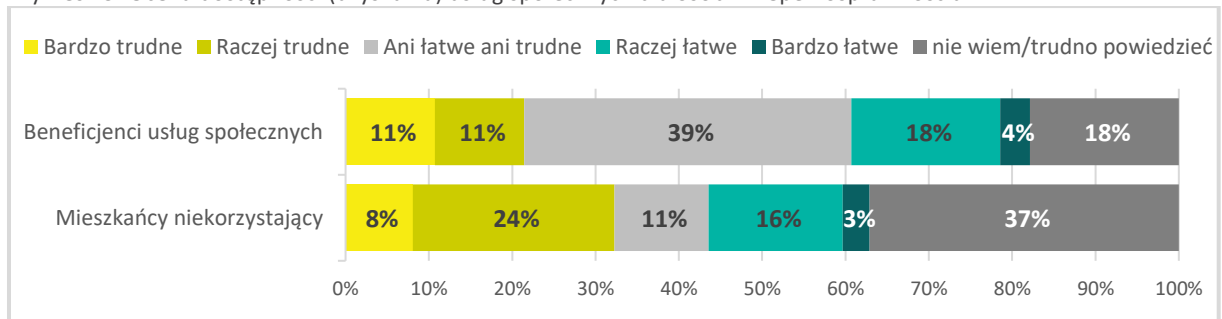
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 33% niekorzystający z nich).

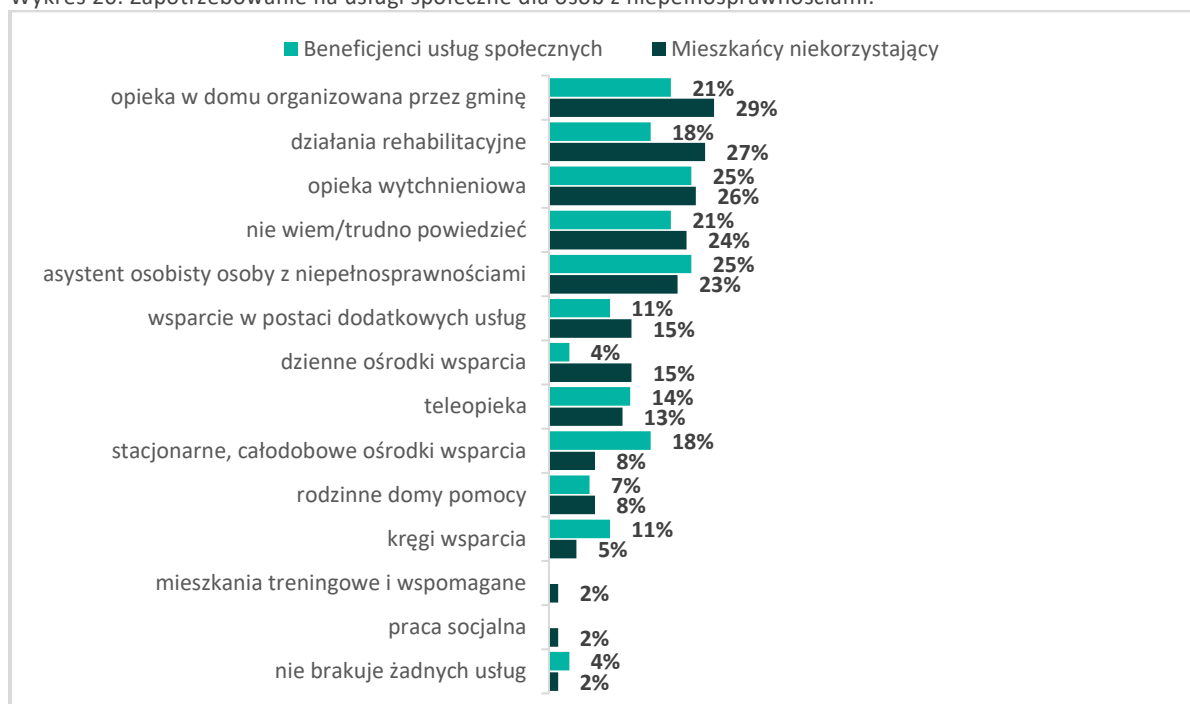
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców zdanie o uzyskaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Długosiodło jest podzielone. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (32% badanych) niż jest łatwe (19% pytanych). Natomiast opinie beneficjentów są jednakowe (po 22% respondentów uznaje dostęp do nich za trudne oraz za łatwe).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

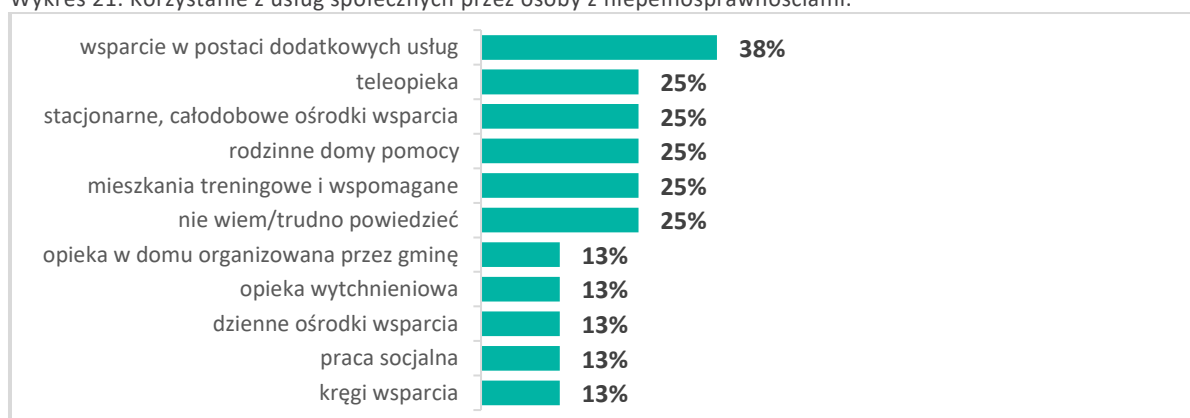

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

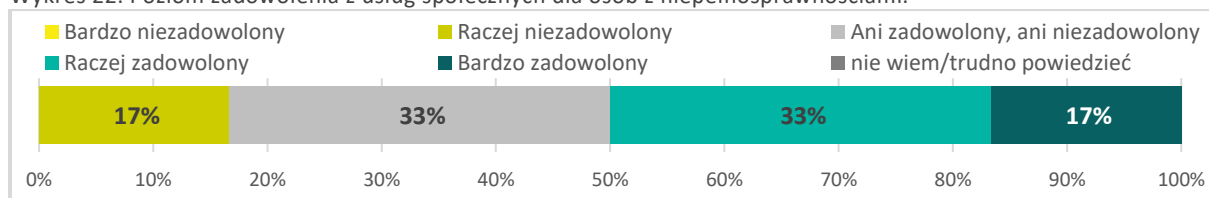
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- teleopieki
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- rodzinnych domów pomocy
- mieszkań treningowych i wspomaganych.

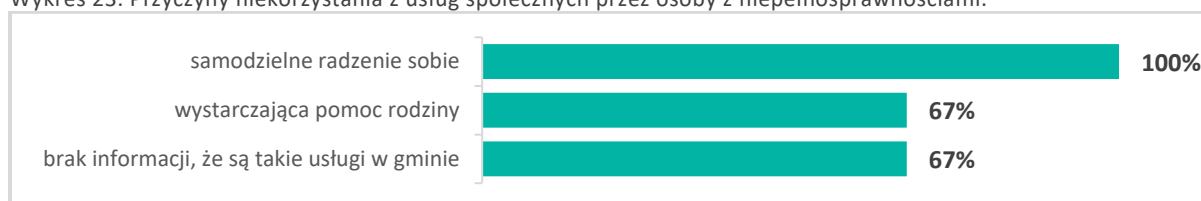
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Długosiodło, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (50% zadowolonych do 17% niezadowolonych).

Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (100% ankietowanych) oraz na wystarczającą pomoc rodziny i brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (po 67% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

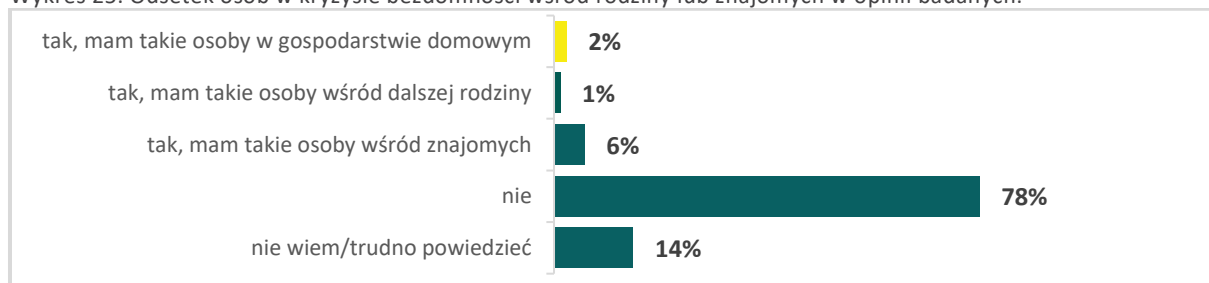
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- działania rehabilitacyjne
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

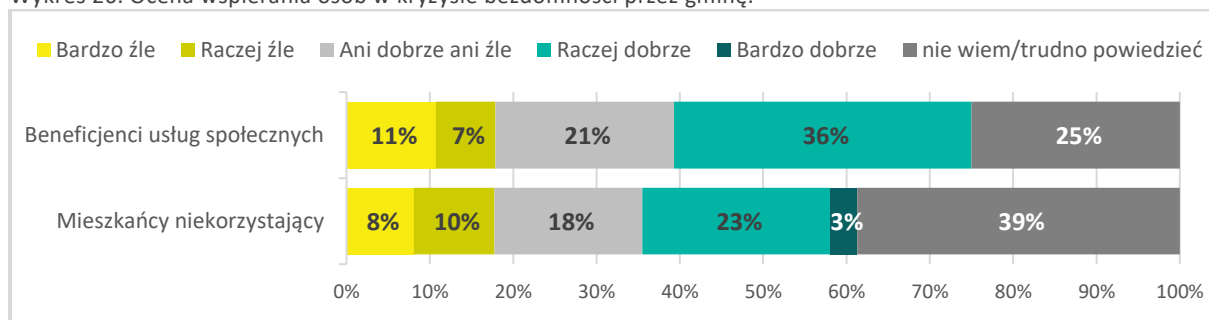
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Długosiodło 2% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 1% badanych przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 6% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

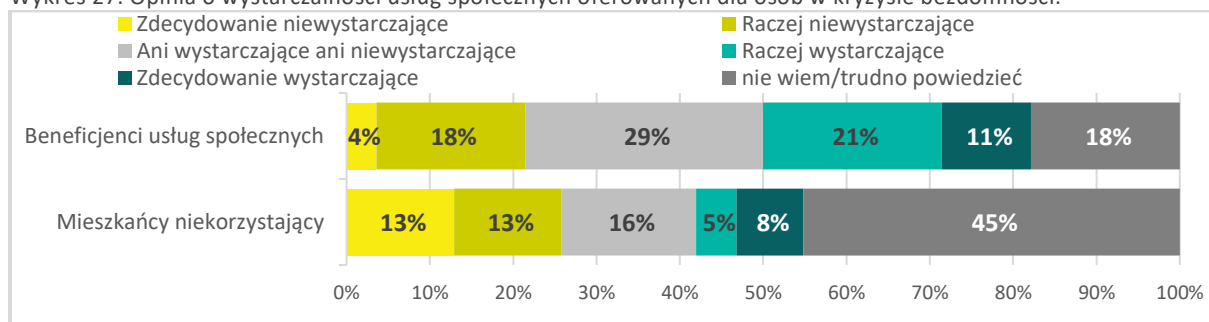
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (36% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystający z nich).

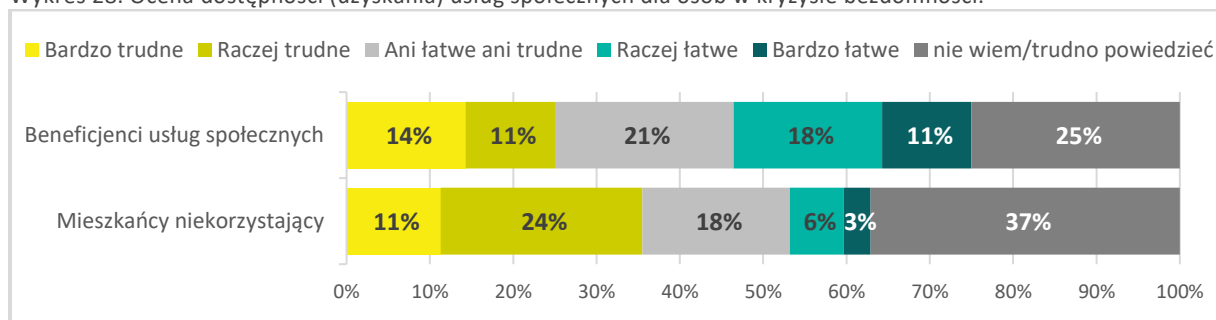
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Długosiodło osobom w kryzysie bezdomności są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (22% respondentów). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (26% pytanym uznaje je za niewystarczające, a 13% ankietowanych za wystarczające).

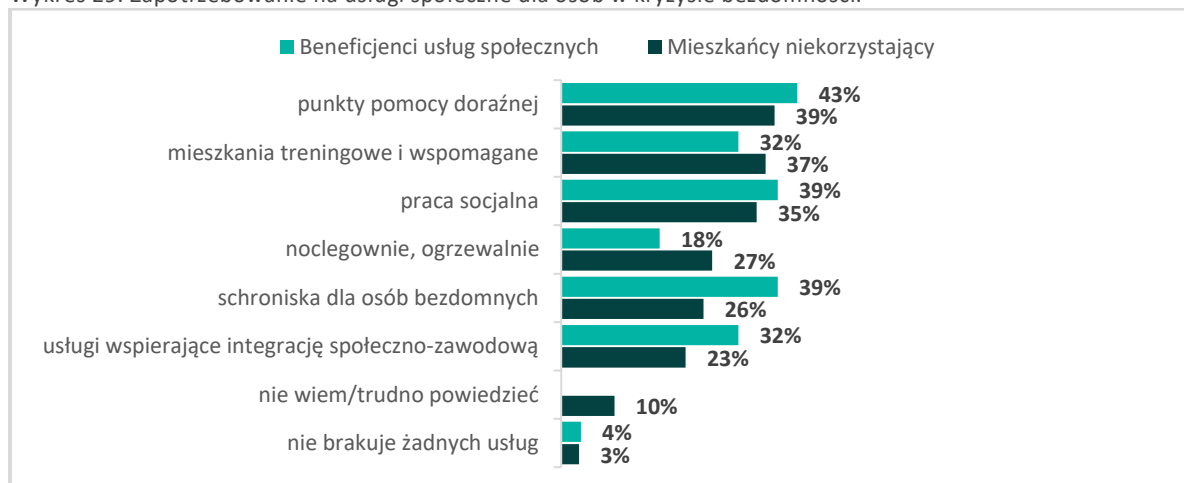
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców opinia o uzyskaniu usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Długosiodło jest podzielona. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (35% pytanym) niż jest łatwe (9% badanych). Natomiast opinie beneficjentów usług społecznych są odwrotne (26% ankietowanych uważa, że jest trudne, a 29% pytanym, że jest łatwe).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

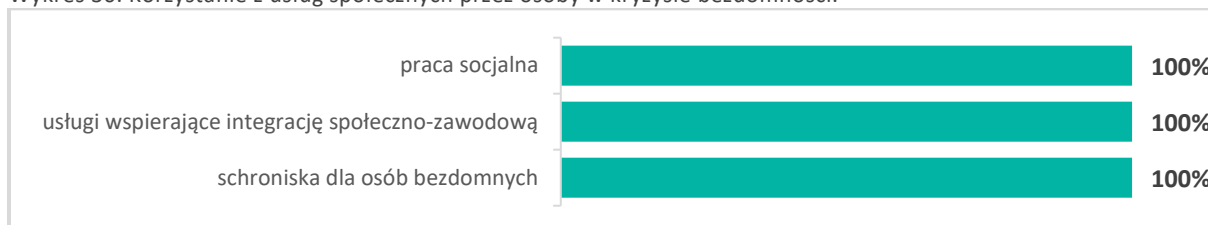

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- praca socjalna
- mieszkania treningowe i wspomagane.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

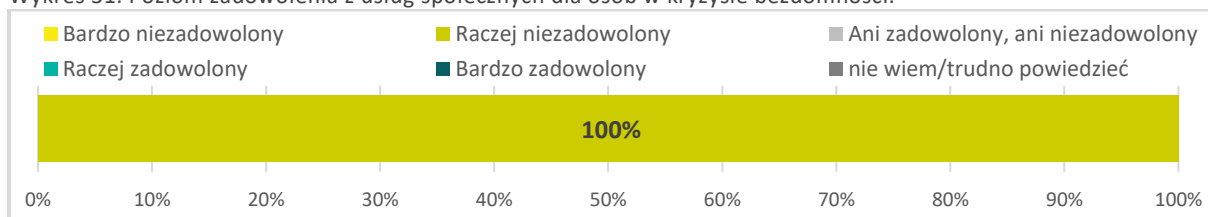

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową
- schronisk dla osób bezdomnych.

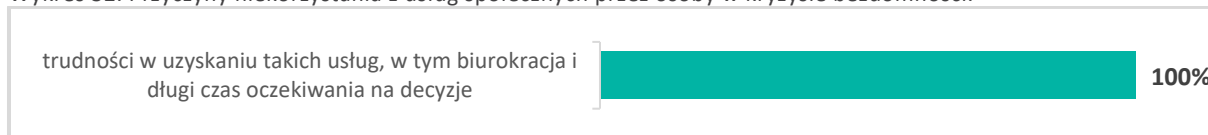
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich niezadowolone (100% badanych).

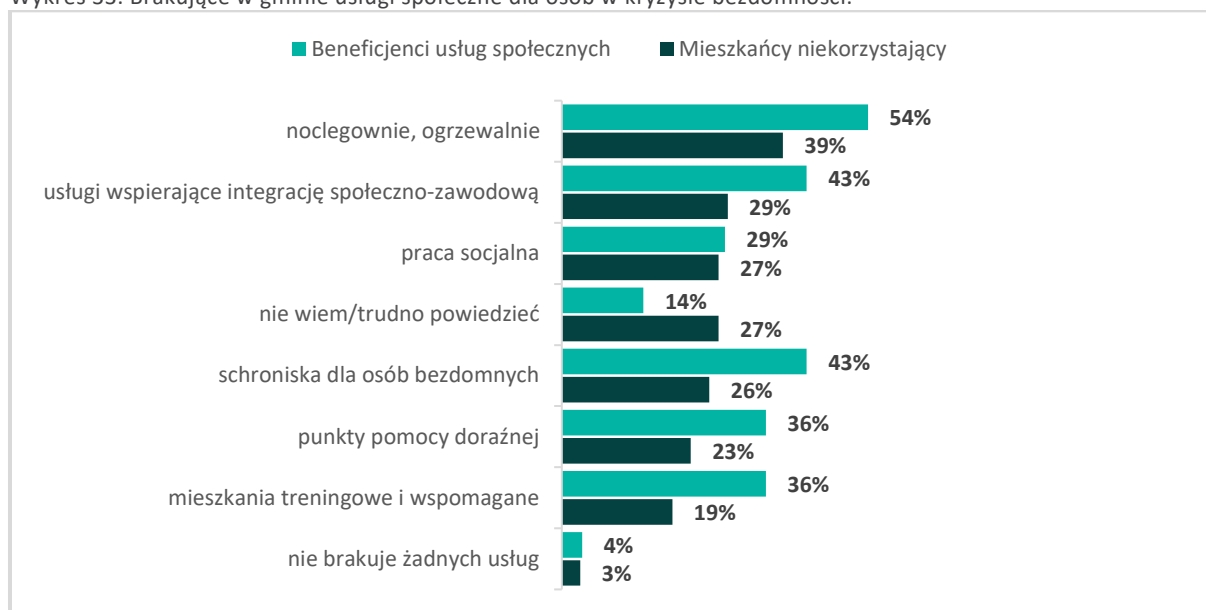
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę wskazywały jedynie na trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (100% ankietowanych).

Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

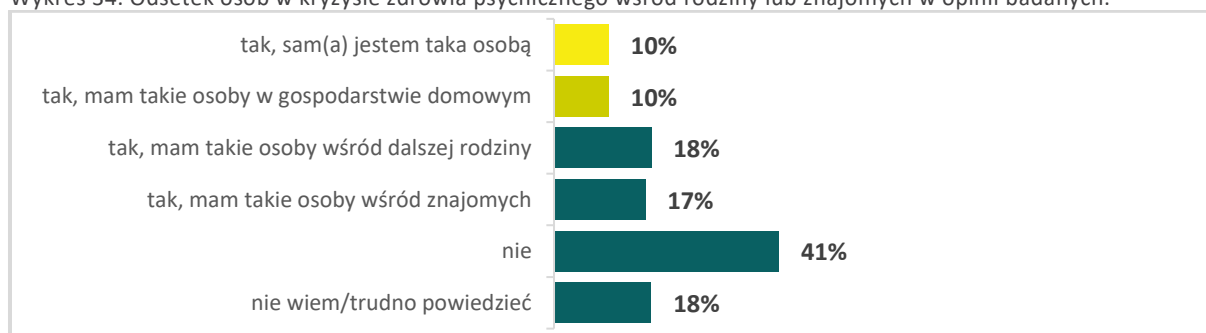
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

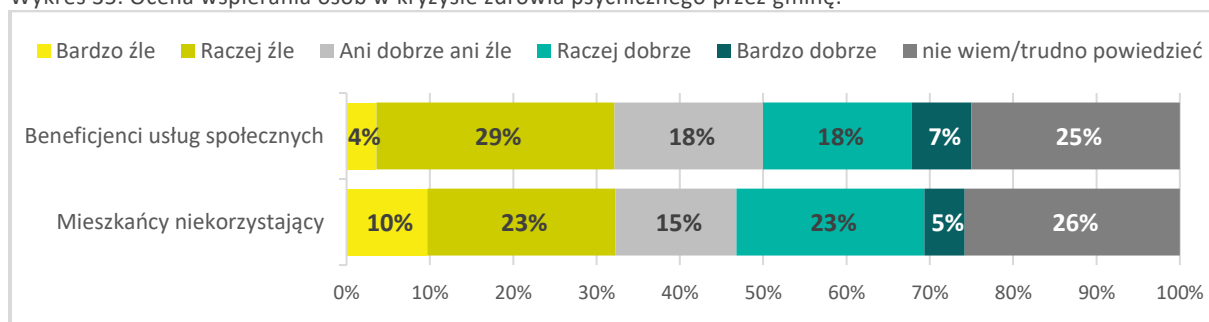
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 10% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 10% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 18% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 17% wśród znajomych.

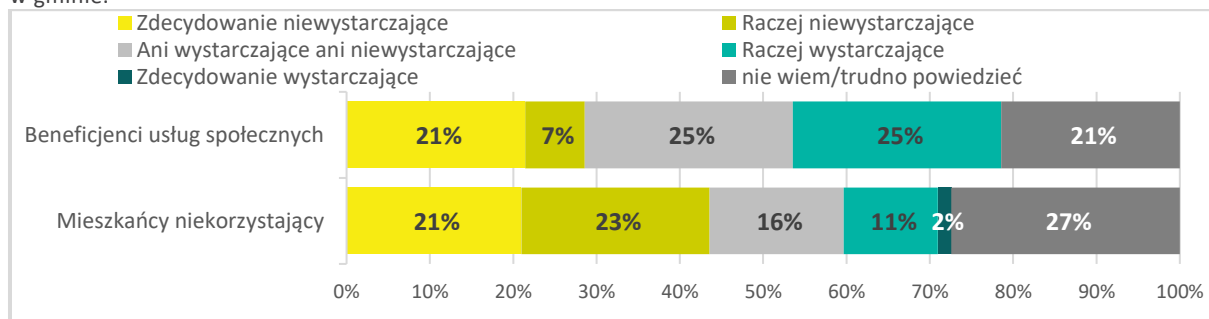
Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (po 33% beneficjenci usług społecznych oraz niekorzystający z nich).

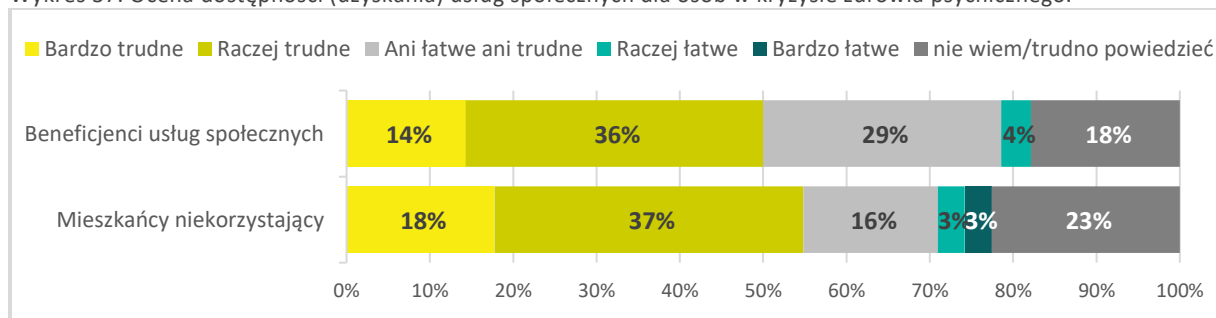
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Długosiodło są niewystarczające (28% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Długosiodło jest trudne (50% beneficjenci usług społecznych, 55% niekorzystający z nich).

Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.

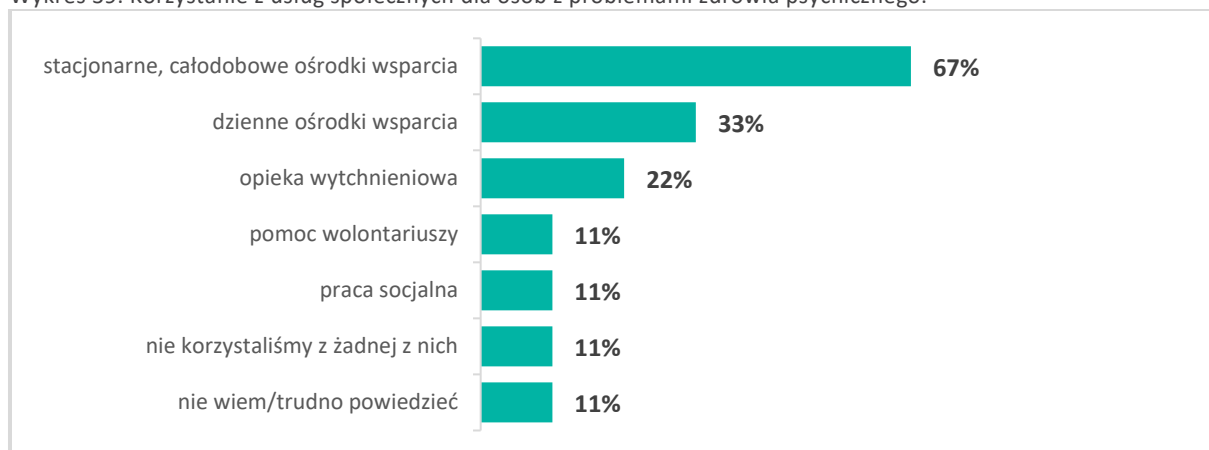

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

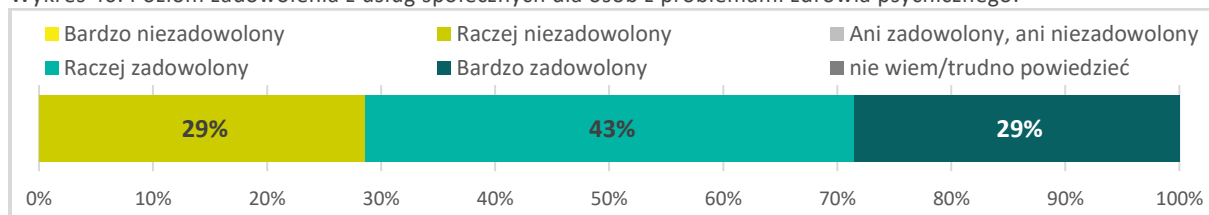
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

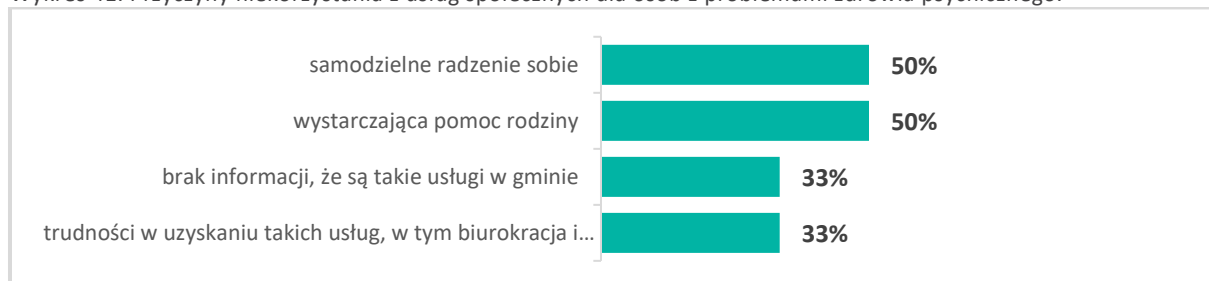
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Długosiodło korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomem ich świadczenia (72% zadowolonych do 29% niezadowolonych).

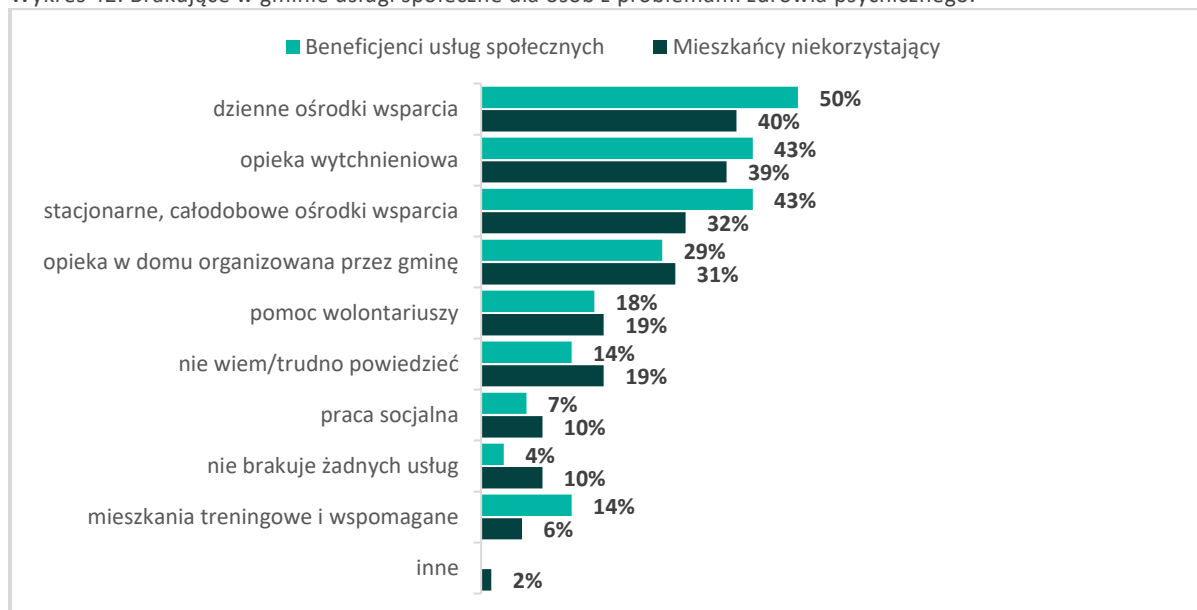
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na radzenie sobie samodzielnie oraz wystarczającą pomoc rodziny (po 50% ankietowanych).

Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

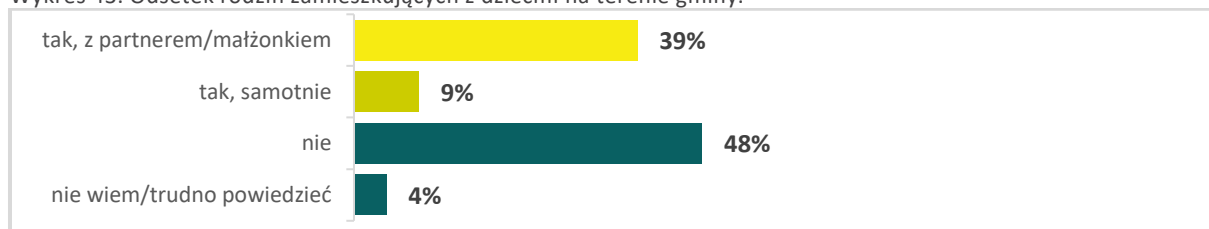
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

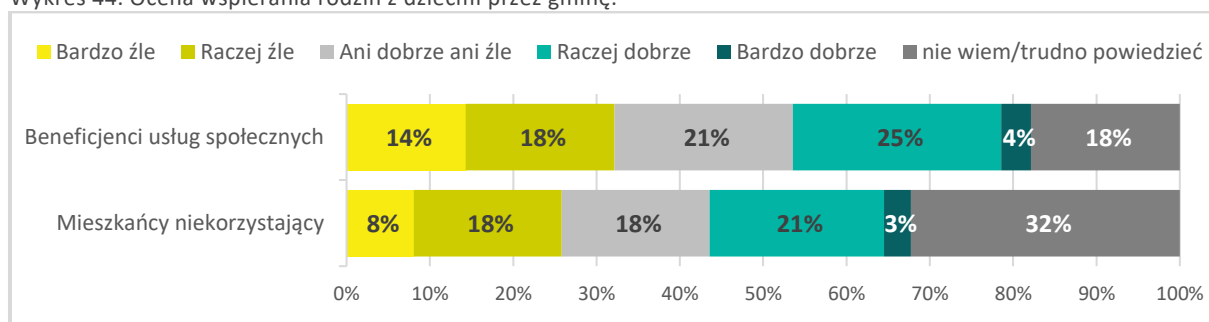
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Długosiodło 39% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 9% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 48% nie posiada dzieci.

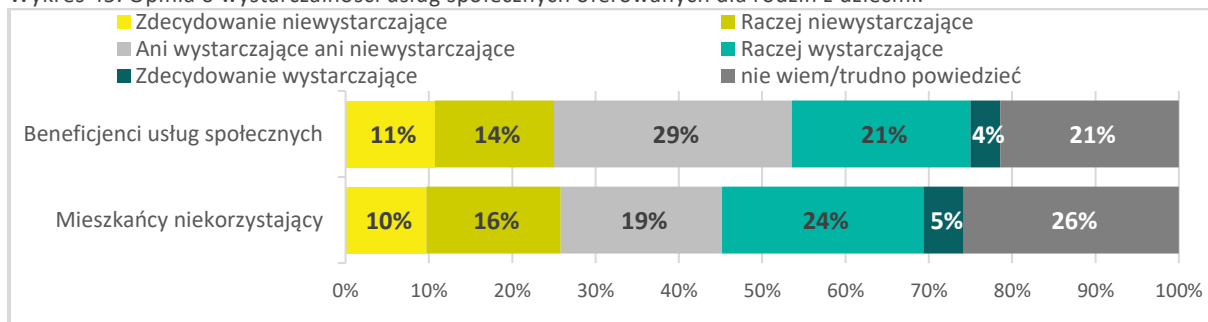
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Długosiodło źle wspiera rodziny z dziećmi (32% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystających z nich).

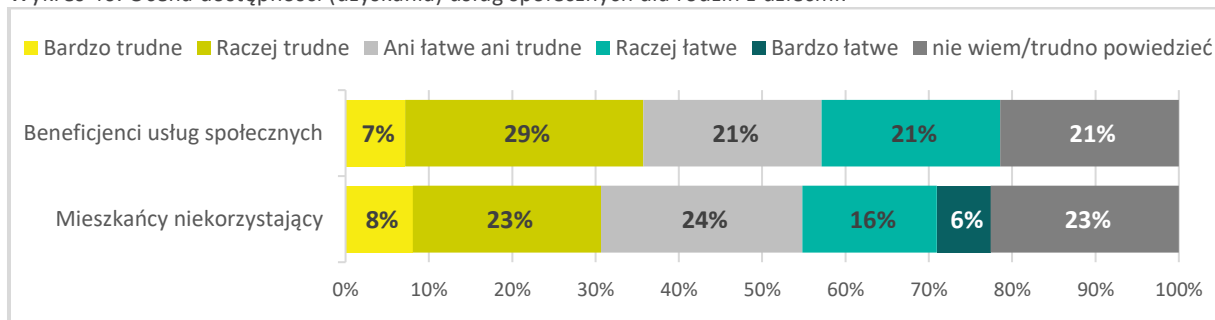
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat czy usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Długosiodło są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych uważają jednakowo (po 25% ankietowanych są wystarczające i niewystarczające. Natomiast opinia mieszkańców niekorzystający ze wsparcia w postaci usług jest podzielona (29% badanych uważa je za wystarczające, a 26% ankietowanych za niewystarczające).

Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Długosiodło jest trudne (36% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

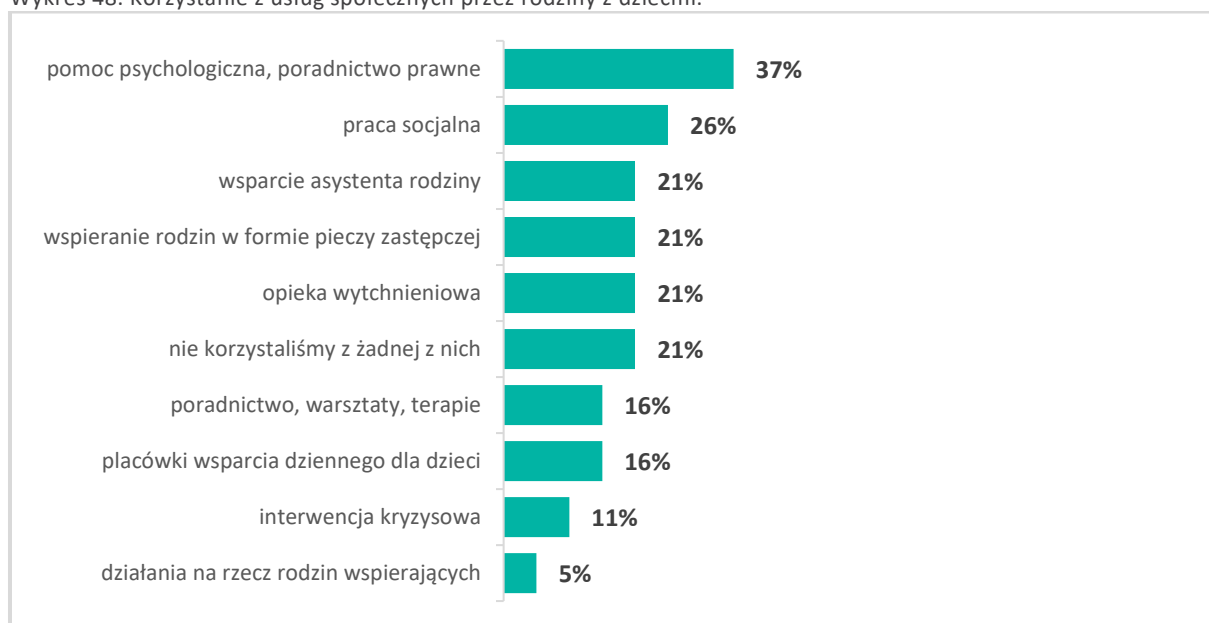

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Długosiodło najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- praca socjalna
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

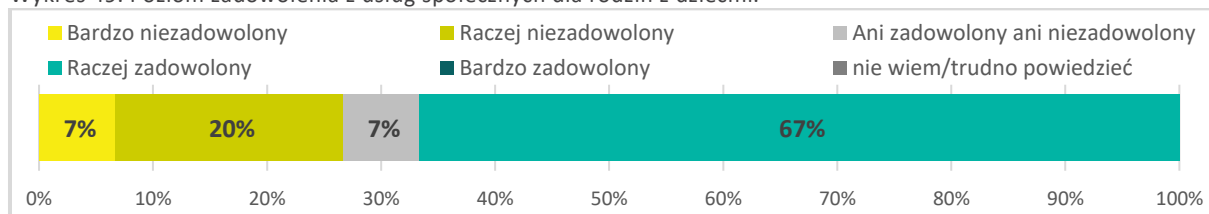

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Długosiodło w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- pracy socjalnej
- wsparcia asystenta rodziny
- wspierania rodzin w formie pieczy zastępczej
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

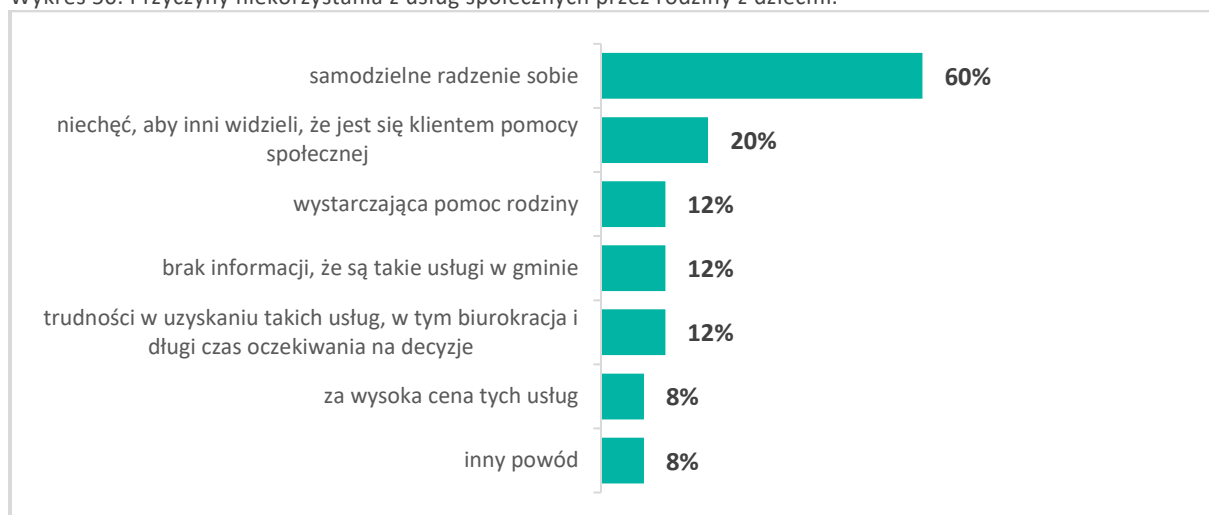
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Długosiodło korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (67% zadowolonych do 27% niezadowolonych).

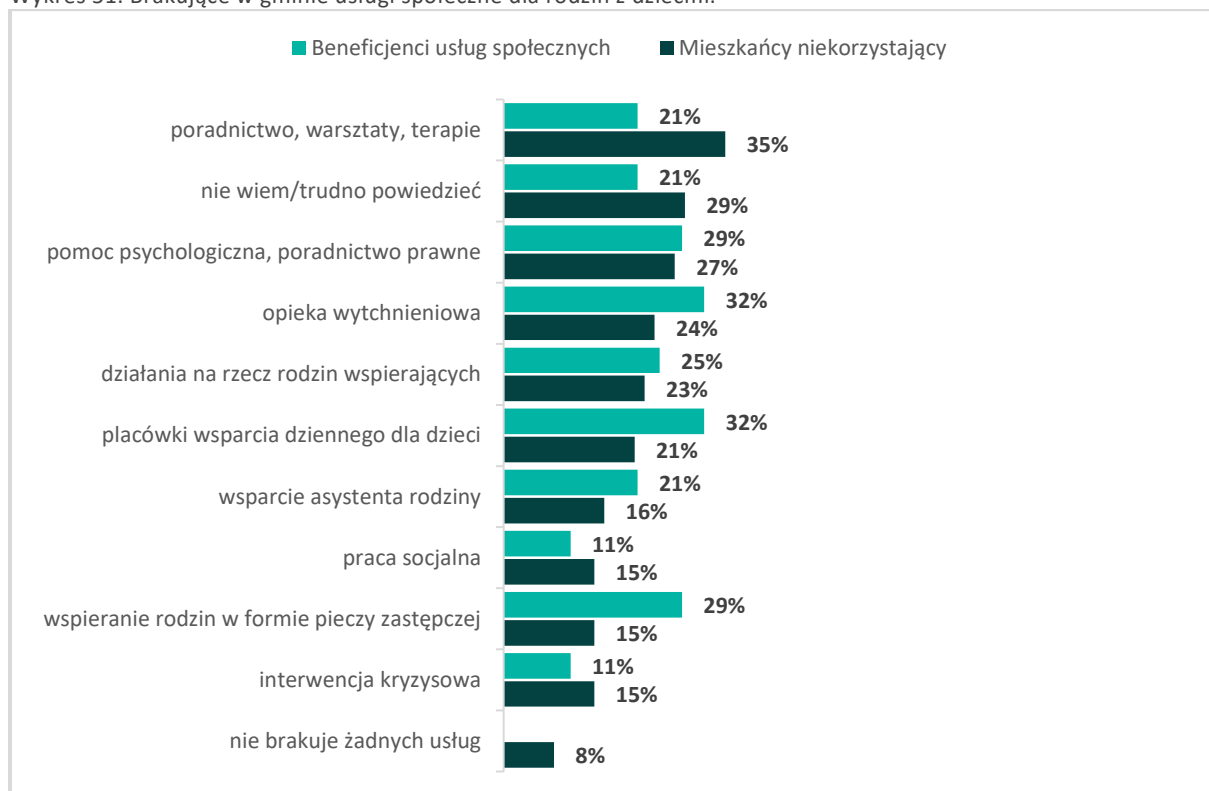
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na radzenie sobie samodzielnie z problemami (60% ankietowanych) oraz niechęć, aby inni widzieli, że jest się klientem pomocy społecznej (20% badanych).

Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

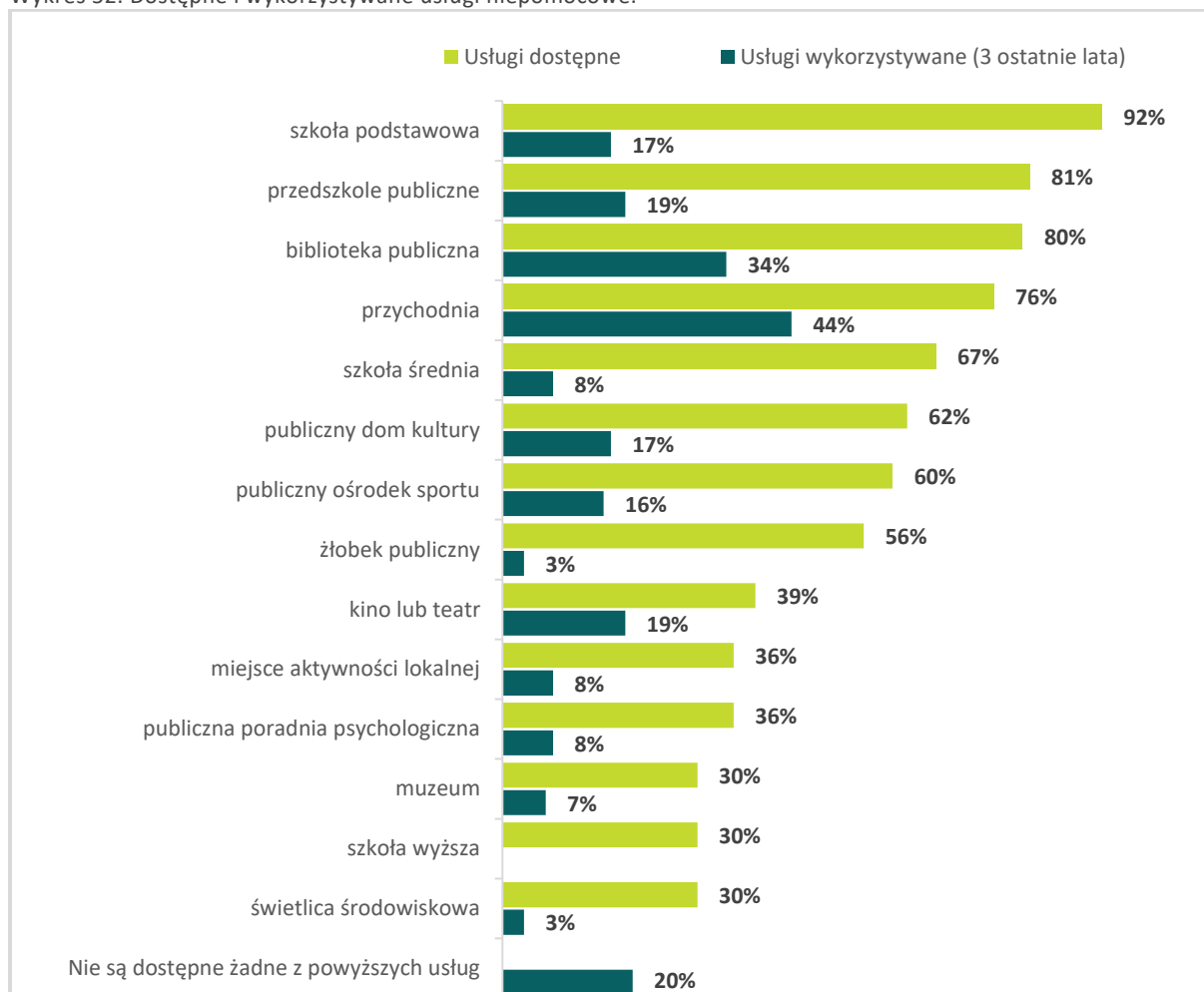
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Długosiodło na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

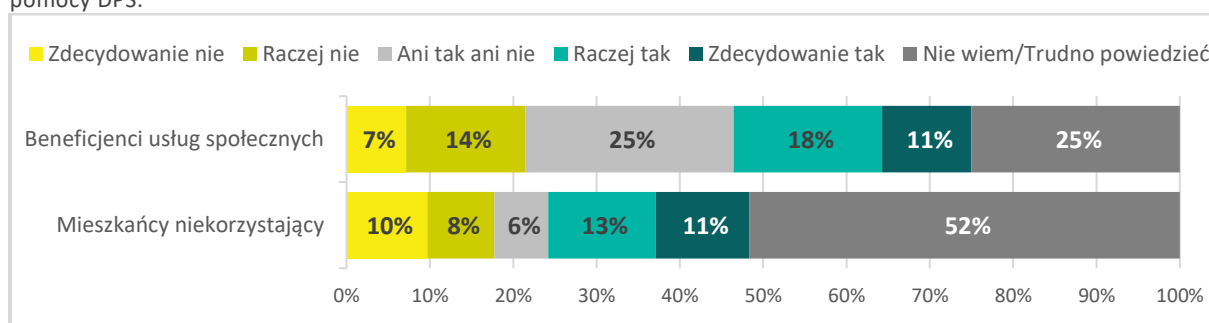
- szkoła podstawowa (92% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (81% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (80% ankietowanych)
- przychodnia (76% ankietowanych)
- szkoła średnia (67% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (62% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (60% ankietowanych)
- żłobek publiczny (56% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (44% badanych) oraz biblioteka (34% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Długosiodło o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

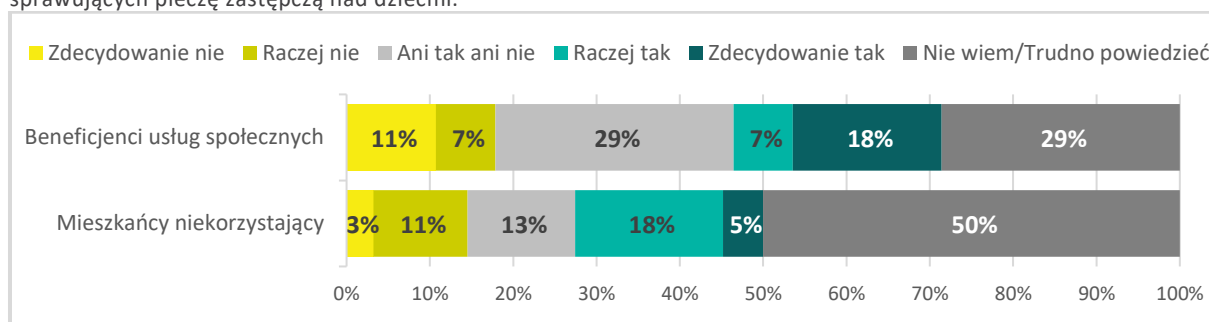
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Długosiodło przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (29% beneficjenci usług społecznych, 24% niekorzystający z nich).

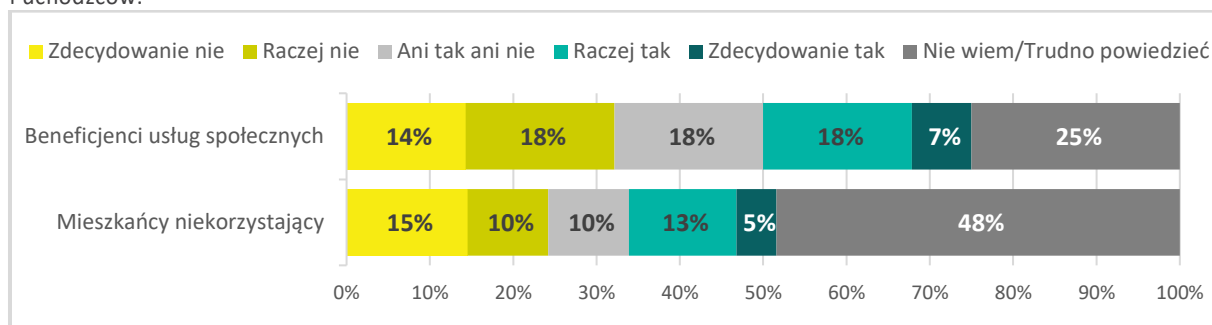
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Długosiodło przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (25% beneficjenci usług społecznych, 23% niekorzystający z nich).

Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców gminy Długosiodło przeważa zdanie, że instytucje powiatowe nie powinny wzmacniać zaangażowania w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców (32% beneficjenci usług społecznych, 25% mieszkańcy niekorzystający z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE DŁUGOSIODŁO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

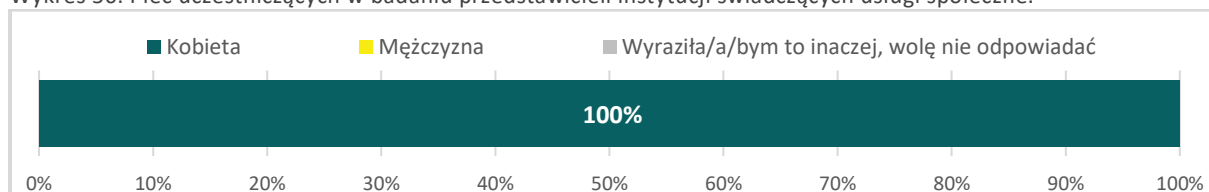
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Długosiodło przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Długosiodło.

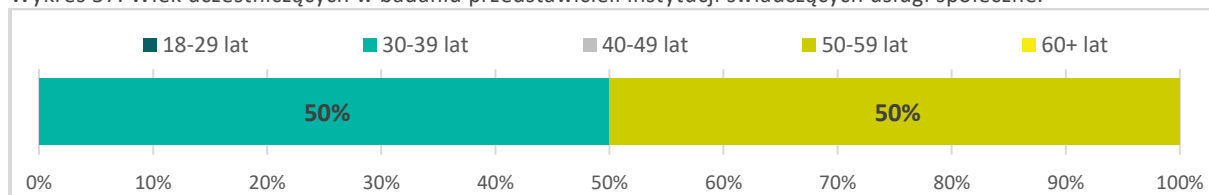
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

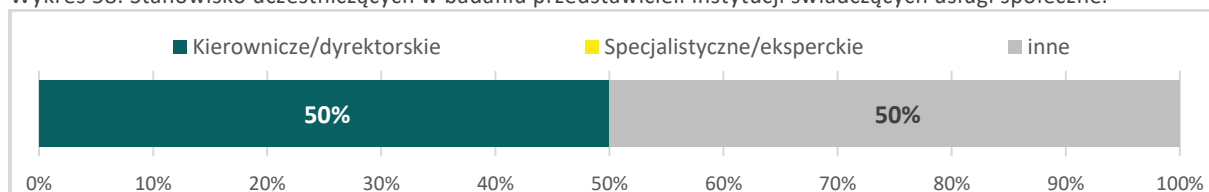
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni dwie grupy wiekowe w przedziałach 30-39 oraz 50-59 lat (po 50% badanych).

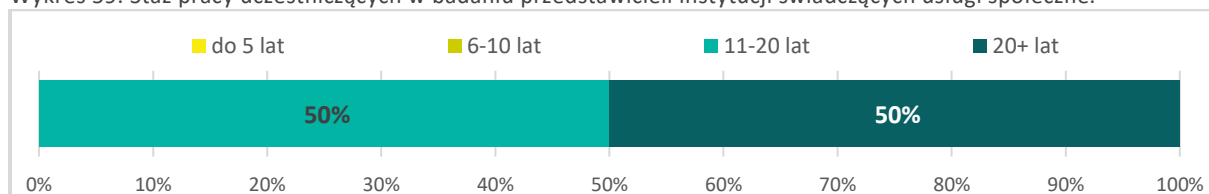
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe: kierownicy/dyrektorzy oraz inne (po 50% ankietowanych).

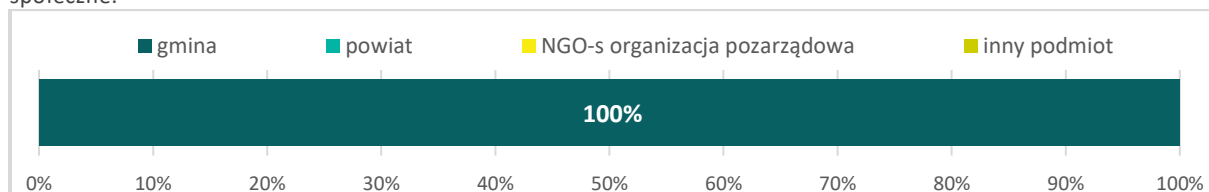
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni dwie grupy doświadczenia w przedziałach 11-20 oraz 20+lat (po 50% ankietowanych).

Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina (100% badanych).

Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

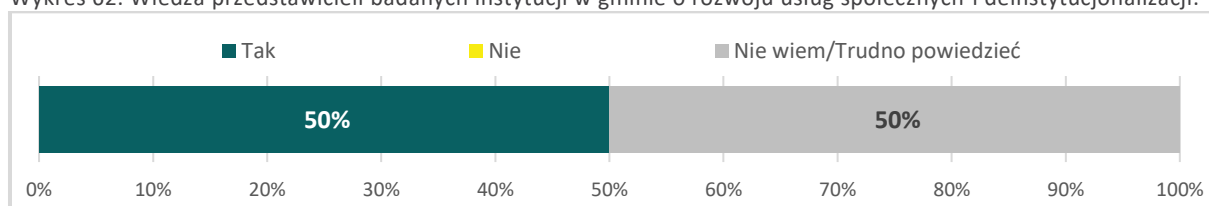
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek sportu oraz ośrodek zdrowia (po 50% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

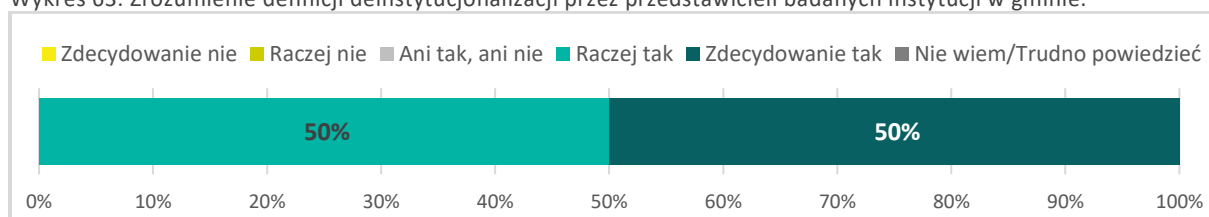
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

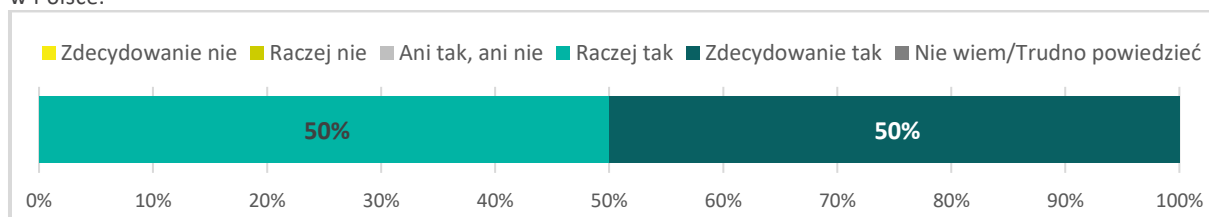
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

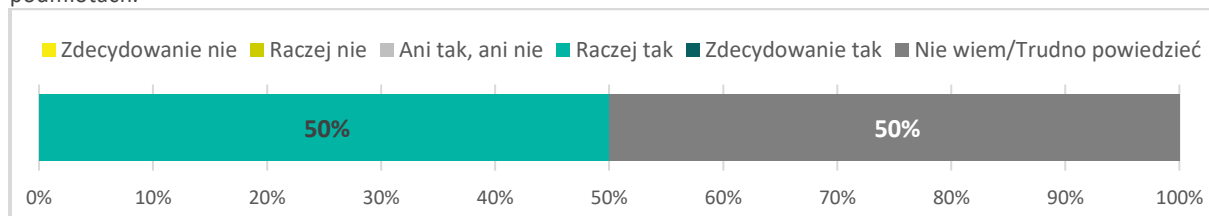
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

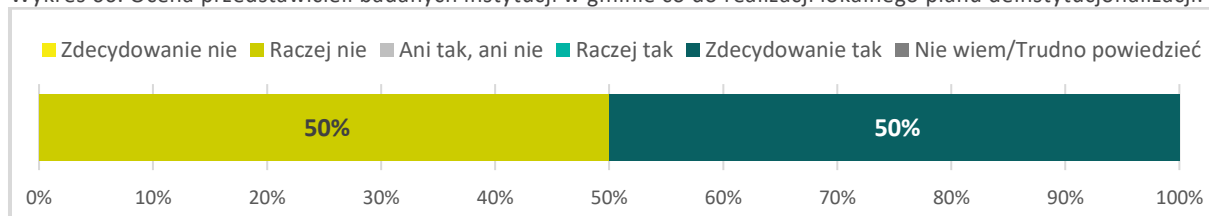
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji przyznaje, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tym podmiocie.

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

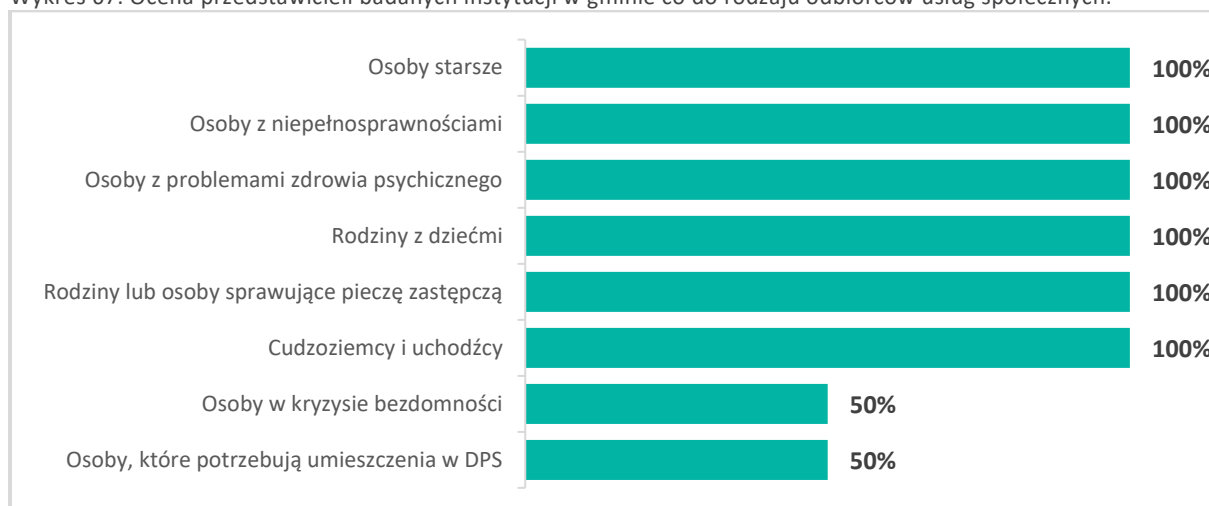
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W jednej z badanych instytucji zlokalizowanych w gminie Długosiodło w opinii jej przedstawiciela jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

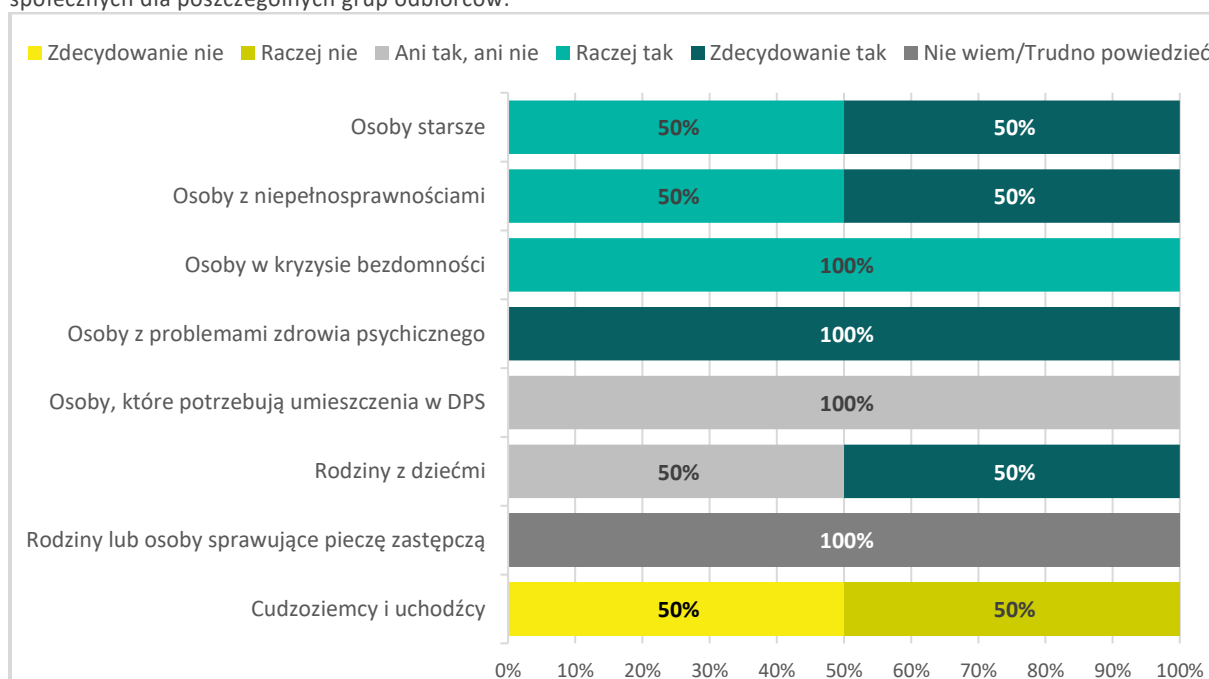
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, rodziny z dziećmi, rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą oraz cudzoziemcy i uchodźcy.

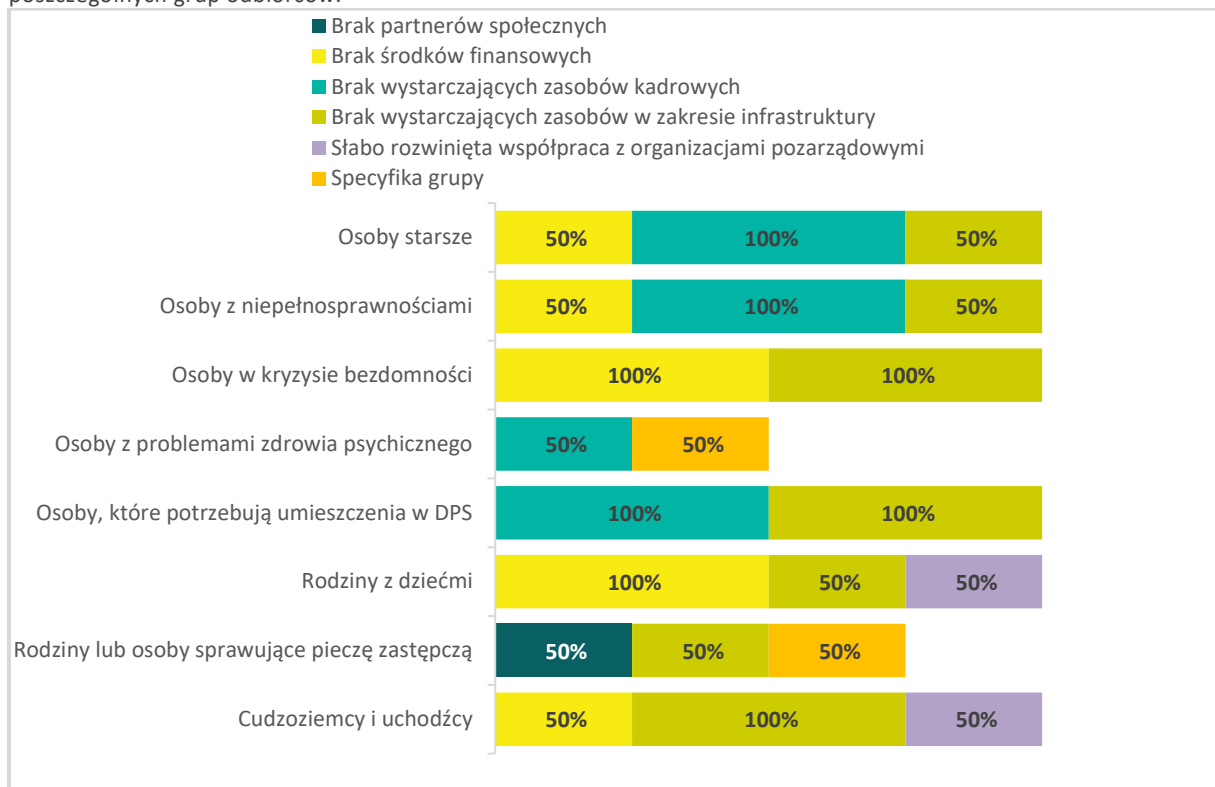
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

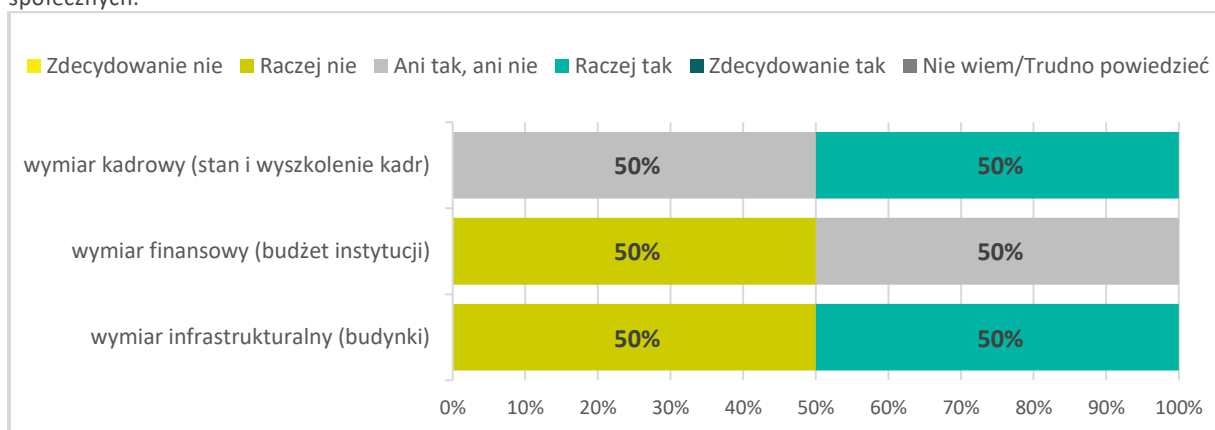
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Długosiodło to: brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury, brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

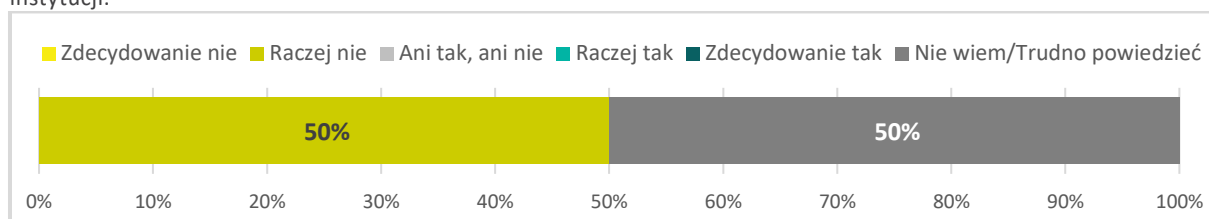
- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe

- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynek) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

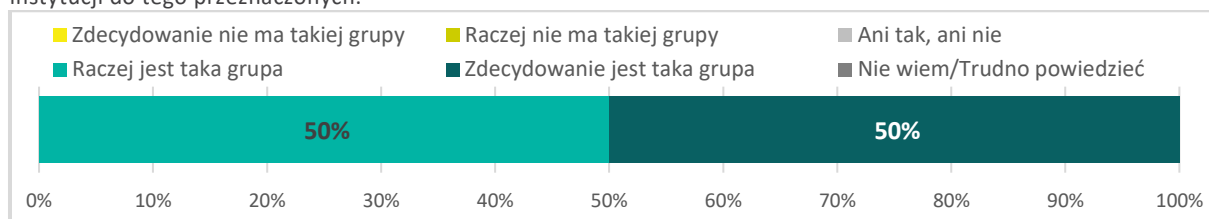
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

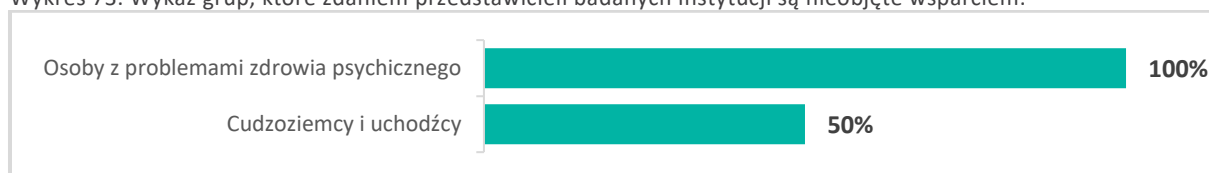
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy pracownicy przebadanych instytucji wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

Wykres 73. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.

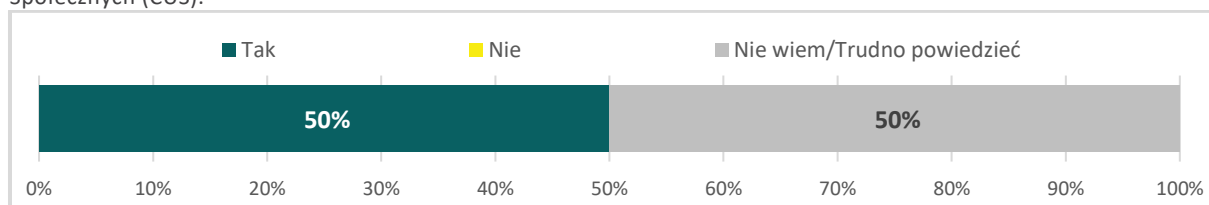
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Grupy społeczne nie objęte wsparciem instytucji gminy to osoby w kryzysie zdrowia psychicznego oraz cudzoziemcy i uchodźcy.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Długosiodło.

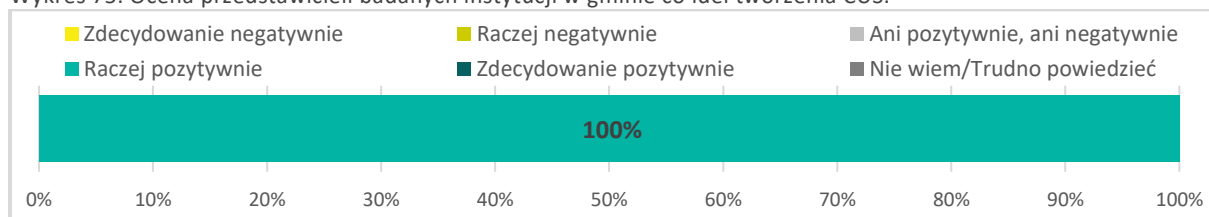
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji w gminie Długosiodło słyszał o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

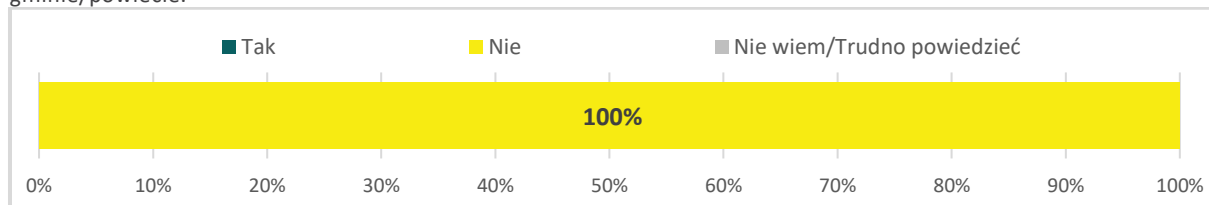
Wykres 75. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych raczej pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Długosiodło.

Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

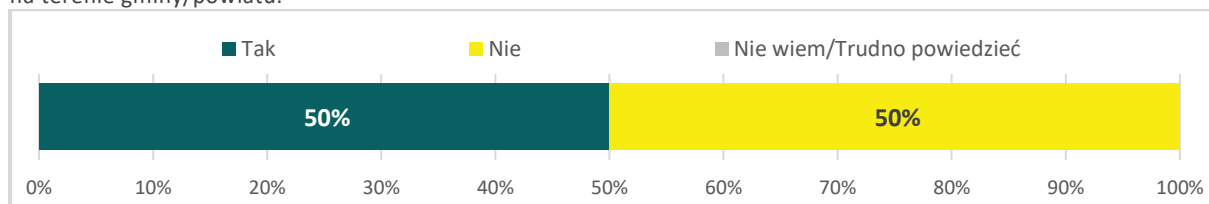
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Długosiodło.

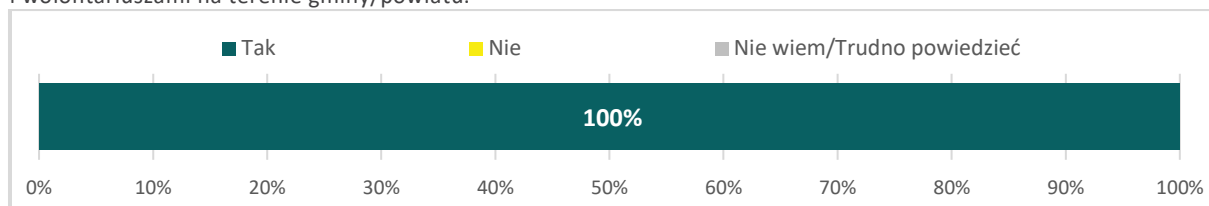
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji przyznał, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

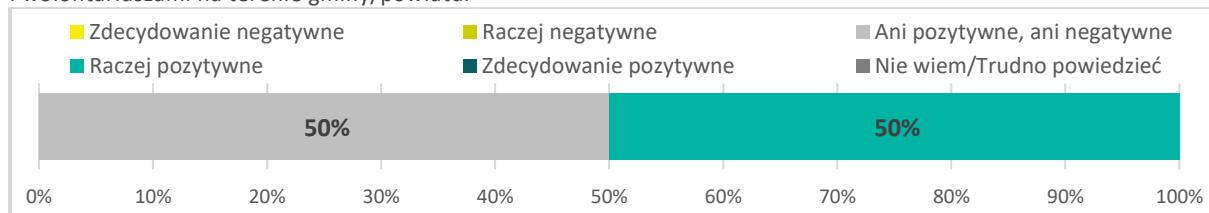
Wykres 78. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel badanej instytucji, który ma świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 79. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawiciela badanej instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Długosiodło w 2023 r.	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Długosiodło w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Długosiodło w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Długosiodło	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Długosiodło	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Długosiodło	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Długosiodło	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 roku	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Długosiodło w 2023 roku.....	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	26
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	26
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	26
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	26
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	27
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	27
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	27
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	28
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	28
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	28
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	29
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	29
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	30
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	30
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.	30
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	31
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	31
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	32
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	33
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	33
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	35
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	35
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	36
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 32. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 33. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	38
Wykres 34. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	38

Wykres 35. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	39
Wykres 36. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.	39
Wykres 37. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 38. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.	40
Wykres 39. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	40
Wykres 40. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	41
Wykres 41. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	41
Wykres 42. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	41
Wykres 43. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	42
Wykres 44. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	42
Wykres 45. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	43
Wykres 46. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	43
Wykres 47. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	43
Wykres 48. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	44
Wykres 49. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	44
Wykres 50. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	45
Wykres 51. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	45
Wykres 52. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	46
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	47
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	47
Wykres 55. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	48
Wykres 56. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 57. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 58. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 59. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 60. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	50
Wykres 61. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 62. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	51
Wykres 63. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.	51
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	51

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	52
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	52
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	53
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	53
Wykres 69. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	54
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	54
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	55
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	55
Wykres 73. Wykaz grup, które zdaniem przedstawicieli badanych instytucji są nieobjęte wsparciem.	55
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	56
Wykres 75. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	56
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	56
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	57
Wykres 78. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	57
Wykres 79. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	57